

Gesetz-Sammlung

ZBIÓR PRAW

für die

dla

Königlichen Preussischen Staaten. Państw Królestwa Pruskiego.

N° 36.

(Nr. 5290.) Revidirtes Reglement für die Immobilien-Feuersozietät der landschaftlich nicht assoziationsfähigen ländlichen Grundbesitzer in den Regierungsbezirken Königsberg und Gumbinnen, mit Einschluß der ländlichen Grundstücke in dem zum Mohrunger landschaftlichen Departement gehörigen Theile des Regierungsbezirks Marienwerder. Vom 18. November 1860.

(No. 5290.) Rewidowany regulamin dla immobilarnego towarzystwa ogniowego posiadzicieli dóbr wiejskich do połączenia w ziemstwie nie zdolnych w obwodach regencyjnych Królewca i Gumbiny włącznie gruntów wiejskich w téj części obwodu regencyjnego Kwidzyny, która do Mohrungskiego departamentu ziemskiego należy. Z dnia 18. Listopada 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs.

W imieniu Najjaśniejszego Króla.

**Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden
Prinz von Preußen, Regent,**

**My Wilhelm, z Bożej łaski Xiążę
Pruski, Regent,**

haben das Reglement für die Feuersozietät der landschaftlich nicht assoziationsfähigen ländlichen Grundbesitzer im Regierungsbezirke Königsberg, mit Einschluß des zum Mohrunger landschaftlichen Departement gehörigen Theils des Marienwerderschen Regierungsbezirks, vom 30. Dezember 1837. nebst den Zusatz-Verordnungen dazu vom 15. Juni 1844. und 22. August 1853., sowie das Reglement für die Feuersozietät der landschaftlich nicht assoziationsfähigen ländlichen Grundbesitzer im Regierungsbezirke Gumbinnen vom 30. Dezember 1837. nebst der Zusatz-Verordnung vom 15. Juni 1844. einer neuen Revision unter Jahrgang 1860. (Nr. 5290.)

kazaliśmy regulamin dla towarzystwa ogniowego wiejskich posiadzicieli gruntowych do połączenia ziemskiego niezdolnych w obwodzie regencyjnym Królewieckim, włącznie części Kwidzyńskiego obwodu regencyjnego do Mohrungskiego departamentu ziemskiego należącój, z dnia 30. Grudnia 1837., wraz z przynależącemi rozporządzeniami dodatkowemi z dnia 15. Czerwca 1844. i 22. Sierpnia 1853., jako też regulamin dla towarzystwa ogniowego do połączenia ziemskiego niezdolnych wiejskich posiadzicieli gruntowych w obwodzie regencyjnym Gumbińskim z dnia 30. Grudnia [127]

Ausgegeben zu Berlin den 17. Dezember 1860.

Wydany w Berlinie dnia 17. Grudnia 1860.

Zuziehung von Deputirten der theilhaftigen Grundbesitzer unterwerfen lassen und verordnen, nach Anhörung des Provinziallandtages der Provinz Preußen, unter Genehmigung der von den Deputirten der theilhaftigen Grundbesitzer beschlossenen Vereinigung der beiden Sozietäten zu einer einzigen Sozietät und unter Aufhebung der obengedachten Reglements und Zusatz-Verordnungen, auf den Antrag Unseres Ministers des Innern, was folgt:

1837. wraz z rozporządzeniem dodatkowém z dnia 15. Czerwca 1844. poddać nowęj rewizyi pod przywezwaniam deputowanych interesujących posiedzieli gruntowych i stanowiących, po słuchaniu sejmu prowincyalnego prowincyi Pruskiej z przyzwoleniem uchwalonego przez deputowanych interesujących posiedzieli gruntowych połączenia obu towarzystw do jedynego towarzystwa i pod zniesieniem powyżej rzeczonych regulaminów i rozporządzeń dodatkowych, na wniosek Naszego Ministra spraw wewnętrzných, co następuje:

I. Zweck, Umfang und allgemeine Bestimmungen.

§. 1.

Es soll innerhalb der Grenzen der Regierungsbezirke Königsberg und Gumbinnen, mit Einschluß der zum Mohrunger landschaftlichen Bezirke gehörigen Einsassen des Regierungsbezirks Marienwerder, für alle landschaftlich nicht assoziirten Grundstücke, an Stelle der bisher bestandenen zwei Sozietäten und unter Eintritt in alle Rechte und Verbindlichkeiten derselben, soweit sie nicht durch dieses Reglement abgeändert werden, fortan nur Eine öffentliche Sozietät als moralische Person bestehen, deren Zweck auf gegenseitige Versicherung von Gebäuden und anderen Baulichkeiten gegen Feuersgefahr gerichtet, und in welcher also diese Gefahr dergestalt gemeinschaftlich übernommen ist, daß sich jeder Theilnehmer zugleich in dem Rechtsverhältniß eines Versicherers und eines Versicherten befindet, als Versicherer jedoch nur mit den ihm nach dem gegenwärtigen Gesetze pro rata seiner Versicherungssumme obliegenden Beiträgen verhaftet ist.

Auch einzelnen landschaftlich assoziationsfähigen Gutsbesitzern in den bezeichneten Bezirken soll der Eintritt in diese Sozietät gestattet sein, wenn die

I. Cel, objętość i postanowienia powszechnie.

§. 1.

Wśród granic obwodów regencyinych Królewca i Gumbiny, włącznie posiedzieli gruntowych obwodu regencyinego Kwidzińskiego należących do Mohrunskiego obwodu ziemskiego, dla wszystkich do ziemstwa niełączonych gruntów w miejsce istniałych dotychczas dwóch towarzystw i pod wstąpieniem we wszelkie prawa i obowiązki takowych, o ile niniejszym regulaminem zmienione nie zostaną, na przyszłość tylko jedno publiczne towarzystwo jako osoba moralna ma istnieć, którego cel zmierza do wzajemnego zabezpieczenia budynków i innych budowli przeciwko niebezpieczeństwu ogniowemu, i w którym zatem toż niebezpieczeństwo w ten sposób wspólne jest przyjętém, iż każdy uczestnik razem w prawnym stosunku zabezpieczającego i zaasekurowanego się znajduje, jako zabezpieczający jednakowoż tylko ze składkami według niniejszej ustawy pro rata sumy swego zabezpieczenia na nim ciążącemi odpowiada.

Również pojedynczym zdolnym do połączenia ziemskiego posiedzieliom dóbr w oznaczonych obwodach wstąpienie do tego towa-

Sozietätsdirektion nach vorhergegangener Prüfung ihre Aufnahme für unbedenklich erachtet.

Ebenso dürfen auch die auf städtischen Feldmarken errichteten Etablissements zur Versicherung bei dieser Sozietät zugelassen werden.

§. 2.

Die Verhandlungen Behufs Verwaltung der Feuersozietäts-Angelegenheiten der landschaftlich nicht assoziationsfähigen ländlichen Grundbesitzer im Bezirke der Regierungen zu Königsberg und Gumbinnen, mit Einschluß des zum Mohrunger landschaftlichen Departement gehörigen Theils des Marienwerderschen Regierungsbezirks, die darauf bezügliche Korrespondenz zwischen den Behörden und Mitgliedern der Sozietät, sowie zwischen den Behörden und Kommissarien der Sozietät und anderen öffentlichen Behörden, die amtlichen Atteste für die Versicherungen und die Quittungen über entrichtete Beiträge und über empfangene Brandentschädigungszahlung aus der Sozietätskasse, sind vom tarifmäßigen Stempel und von Sporeln entbunden.

Bei Prozessen Namens der Sozietät sind diejenigen Gerichtskosten einschließlich der Stempel, deren Bezahlung der Sozietät obliegt, jedoch mit Ausschluß der baaren Auslagen (§. 6. des Gesetzes vom 10. Mai 1851. über den Ansaß und die Erhebung der Gerichtskosten, Gesetz-Sammlung S. 974.) und der nach früheren Bestimmungen zu berechnenden Kopialien und Botengebühren, außer Ansaß zu lassen.

Zu Verträgen mit einer stempelpflichtigen Partei ist der tarifmäßige Stempel in dem halben Betrage, zu den Nebeneremplaren der Stempel beglaubigter Abschriften zu verwenden.

§. 3.

Ebenso soll der Sozietät die Portofreiheit in Absicht aller mit dem Vermerk: „Feuersozietäts-

rzystwa ma być dozwoloném, jeżeli dyrekcyja towarzystwa po uprzedniém zbadaniu ich przyjęcie za niewątpliwe uznaje.

Również wolno przypuszczać do zabezpieczenia przy témże towarzystwie zakłady na miejskich gruntach urządzone.

§. 2.

Czynności celem zarządzenia spraw towarzystwa ogniowego niezdolnych do połączenia ziemskiego wiejskich posiadzieli gruntowych w obwodzie Regencyi Królewieckiej i Gumbińskiej włącznie należącć do Mohrunskiego departamentu ziemskiego części Kwidzyńskiego obwodu regencyinego, tycząca się tego korespondencya między władzami i członkami towarzystwa, jako też między władzami i komisarzami towarzystwa i innemi władzami publicznemi, urzędowe atesta względem zabezpieczeń i kwity względem zapłaconych składek i względem odebranej zapłaty bonifikacyi pożarowej z kasy towarzystwa, uwolnione są od taryfowych stęplów i od szportli.

Przy procesach w imieniu towarzystwa takie koszta sądowe włącznie stęplów, których zapłacenie do towarzystwa należy, jednakowoż z wykluczeniem gotowych wydatków (§. 6. ustawy z dnia 10. Maja 1851. względem likwidacyi i pobierania kosztów sądowych, Zbiór praw str. 974) i kopialii i należytości posłańców według dawniejszych postanowień porachować się mających, do likwidacyi przychodzić nie mają.

Do umów z niewolną od stęplów stroną taryfowy stępel w połowie kwoty, do exemplarzy pobocznych stępel uwierzytelnionych kopii ma być używany.

§. 3.

Również towarzystwu wolność portoryi względem wszelkich napisem: »Sprawy towa-
[127*]

sachen“ versehenen und mit öffentlichem Siegel verschlossenen Berichte, Schreiben und Verfügungen, Gelder und Pakete zustehen, die in Feuer- sozietäts-Angelegenheiten zwischen den Behörden hin- und hergesendet werden. Privatpersonen und einzelnen Interessenten aber kommt die Porto- freiheit nicht zu Statten; sie müssen daher sowohl ihre Briefe an die Feuersozietäts-Beörden frankiren, als auch das Porto für die an sie ergehen- den Schreiben entrichten.

II. Aufnahmefähigkeit der Theilnehmer.

§. 4.

Die Sozietät darf zur Versicherung gegen Feuergefahr außer Gebäuden auch andere Bau- lichkeiten, als Zäune, Brücken u. s. w., aufneh- men, nicht aber die Gegenstände, welche sich in den Gebäuden befinden.

§. 5.

Folgende Gebäude sind von der Versicherung in der Feuersozietät unbedingt ausgeschlossen:

Pulvermühlen und Pulverniederlagen,
Glas- und Schmelzhütten, Brachstuben,
Schmieden ohne Steindach, Stückgießereien
und Münzgebäude,
Schwefel-Raffinerien und Salpeter-Siede-
reien, Terpentin-, Firniß- und Holzsäure-
fabriken,
Anstalten zur Fabrikation von Aether, Gas,
Phosphor, Knallsilber und Knallgold,
Spiegelgießereien,
Theeröfen,
Ziegel- und Ascheöfen, Kalköfen, Bitriol-
und Salmiakfabriken;

doch können die Wohn- und Wirthschaftsgebäude der Fabrikanten oder ihrer Arbeiter und Werkleute, insofern sie von dem Fabrikgebäude in gehöriger

rzystwa ogniowego« opatrzonych i publiczną pieczęcią zamkniętych sprawozdań, pism i roz- porządzeń, pieniędzy i pakietów ma służyć, które w sprawach towarzystwa ogniowego mię- dzy władzami przesłane zostaną. Osobom pry- watnym i pojedynczym interesentom zaś wol- ność od portoryi służyć nie ma; teź ostatnie zatem listy swoje do władz towarzystwa ognio-owego frankować, jako teź portoryę za nadcho- dzące do nich pisma opłacać powinny.

II. Zdolność przyjęcia uczestników.

§. 4.

Wolno towarzystwu do asekuracyi prze- ciwko niebezpieczeństwu ogniowemu prócz budynków również inne budowle przyjąć, jako to, płoty, mosty i t. d., nie zaś przedmioty, które się w budynkach znajdują.

§. 5.

Następujące budynki od zabezpieczenia w towarzystwie ogniowém bezwarunkowo są wykluczone:

prochownie i składy prochów,
szklarnie i szmelcarnie, tarnie,
kuźnie bez dachu kamiennego, działolej-
nie i budynki mennicze,
rafinerye siarki i saletarnie, fabryki ter-
pentyny, pokostu i kwasu drzewnego;

zakłady do fabrykacyi eterów, gazu, fos-
foru, srebra i złota trzaskającego;
fabryki zwierciadeł,
piece smolarskie,
piece do wypalania, cegieł popiołu i wa-
pna, fabryki witryolu i salmiaku;

budynki zaś mieszkalne i gospodarskie fabry- kantów lub ich robotników i werkmistrzów, o ile od budynku fabrycznego, w przyzwoitej

Entfernung, d. h. auf zweihundert Fuß Entfernung bei Gebäuden mit Strohdächern und auf Einhundert Fuß Entfernung bei Gebäuden mit massiven Dächern stehen, versichert werden.

Wenn die gedachten Gebäude aber von den Fabrikgebäuden nicht in der bezeichneten Entfernung belegen sind, so treten sie in die Klasse der Gebäude, deren Werth nur bis zu der im §. 6. angegebenen Höhe versichert werden darf.

§. 6.

Dagegen können folgende Gebäude, als:

Eisen- und Kupferhämmer,
Zuckersiedereien und Eichorienfabriken,
Spinnereien in Schaaf- und Baumwolle,
Gebäude, worin Dampfmaschinen befinden
sich sind,
Windmühlen,
Backhäuser und Lohmühlen,
Häuser mit Feuerfluchten und Häuser ohne
Schornstein, sogenannte Rauchhäuser,
Schmieden und Ziegelscheunen, insofern letz-
tere mindestens sechzig Fuß vom Ziegel-
ofen entfernt gelegen sind,

zwar aufgenommen werden, die Versicherungssumme darf jedoch $\frac{2}{3}$ (Zweidrittheile) des abgeschätzten (§§. 20—22.) Bauwerths der Gebäude nicht übersteigen; auch bleibt die Kündigung der Versicherung der Direktion zu jeder Zeit, jedoch mit einer dreimonatlichen Kündigungsfrist, vorbehalten.

§. 7.

Jedes Gebäude muß einzeln und also jedes abgesonderte Neben- oder Hintergebäude besonders versichert werden.

§. 8.

Ein Zwang, bei dieser Sozietät Versicherung zu nehmen, findet nicht statt. Kein Gebäude aber, welches anderswo schon versichert ist, kann bei

odległości, t. j. na dwieście stóp odległości przy budynkach z dachami słomianemi, a na sto stóp odległości przy budynkach z mura-nemi dachami stoją, zabezpieczone być mogą.

Jeżeli zaś rzeczone budynki od budynków fabrycznych w rzeczonej odległości nie są położone, natenczas wstępują w klasę budynków, których wartość tylko aż do podanej w §. 6. wysokości zabezpieczoną być może.

§. 6.

Przeciwnie następujące budynki, jako to:

hamernie żelaza i miedzi,
cukiernie i fabryki cykoryi,
przędzalnie wełny i bawełny,
budynki, w których maszyny parowe się
znajdują,
wiatraki,
piekarnie i młyny garbarskie,
domy z ogniopędem i domy bez komi-
nów, tak nazwane domy dymowe,
kuźnie i cegielnie, o ile też ostatnie przy-
najmniej sześćdziesiąt stóp od pieca
do palenia cegieł są odległe,

wprawdzie mogą być przyjęte, suma zabezpieczenia jednakowoż $\frac{2}{3}$ (dwie trzecie części) otworzonej (§§. 20—22.) budowlanej wartości budynków nie ma przechodzić; również dyrekcyi wypowiedzenie zabezpieczenia każdego czasu zastrzega się, jednakowoż z trzymiesięcznym terminem wypowiedzenia.

§. 7.

Każdy budynek powinien być pojedynczo, a zatem każdy oddzielnie stojący poboczny lub tylny budynek osobno zaasekurowany.

§. 8.

Przymus do zabezpieczenia u tegoż towarzystwa nie ma miejsca. Żaden budynek jednakowoż, który już na inném miejscu jest

dieser Feuersozietät weder ganz, noch zum Theil aufgenommen, und kein Gebäude, welches bei ihr bereits versichert ist, darf auf irgend eine andere Weise nochmals, es sei ganz oder zum Theil, versichert werden. Findet sich zu irgend einer Zeit, daß ein Gebäude, dieser Bestimmung entgegen, noch anderswo versichert ist, so wird dasselbe nicht allein in den Katastern der Sozietät sofort gelöscht, sondern es ist auch der Eigenthümer im Falle eines Brandunglücks der ihm sonst aus derselben zukommenden Brandvergütung verlustig, ohne daß seine Verbindlichkeit zu allen Feuerkassenbeiträgen bis zum Ablaufe des Jahres, in welchem die Ausschließung erfolgt, eine Abänderung erleidet, und die Sozietät ist überdies verpflichtet, den Fall zur näheren Bestimmung darüber, ob Grund zur gerichtlichen Untersuchung vorhanden sei, der kompetenten Staatsanwaltschaft von Amtswegen anzuzeigen. Auf Privatvereine, welche nicht vollständige Versicherung, sondern nur gegenseitige Naturalleistungen der Theilnehmer bei Bränden bezwecken, finden die vorstehenden Verbotsbestimmungen keine Anwendung; doch dürfen deren Leistungen mit der bei der Sozietät genommenen Versicherungssumme zusammen den wahren Werth des versicherten Gebäudes nicht übersteigen.

§. 9.

Bei Vermeidung der im vorigen Paragraphen gedachten Nachtheile ist es ferner Niemandem, der der Feuersozietät beitrifft, gestattet, mit einzelnen versicherungsfähigen Gebäuden eines und desselben Grundstücks an anderen Feuersozietäten Theil zu nehmen.

Eine Ausnahme hiervon machen die im §. 6. genannten Gebäude. Auch soll es einzelnen Besitzern, welche ihre bei der Sozietät ausnahmefähigen anderweit gegen Feuergefahr bereits versichert haben, nichtsdestoweniger gestattet sein, mit anderen Gebäuden desselben Grundstücks in die länd-

zabezpiezony, u tego towarzystwa ogniowego ani całkowicie ani częściowo przyjętym być nie może, i żaden budynek, który u takowego jest zabezpieczony, nie może w żaden inny sposób jeszcze raz, bądź to całkowicie lub częściowo być zabezpieczony. Jeżeli się w jakimkolwiek czasie okaże, że budynek wbrew niniejszemu postanowieniu jeszcze na inném miejscu jest zabezpieczonym, natenczas, takowy nietylko w katastrach towarzystwa natychmiast się wykreśli, ale też właściciel, w wypadku nieszczęścia ogniowego bonifikacyę pożarową utraci, któraby mu się winnym razie od takowego należała, bez zmiany obowiązku swojego do wszelkich składek do kasy ogniowej aż do upływu roku, w którym wykluczenie nastąpi, i towarzystwo prócz tego jest obowiązaniem, przypadek ten dla bliższego ustanowienia, czy zachodzi przyczyna do sądowego śledztwa, kompetentnej prokuratoryi Rządowej z urzędu donieść. Do związków prywatnych, które nie mają na celu zupełnego zabezpieczenia, lecz tylko wzajemne prestacye naturalne uczestników przy pożarach, powyższe postanowienia zakazujące nie znajdują żadnego zastosowania; jednakowoż ich prestacye z pobieraną przy towarzystwie sumą zabezpieczenia dokupy wartości prawdziwej zabezpieczonego budynku przechodzić nie mają.

§. 9.

Pod uniknieniem rzeczonych w uprzednim paragrafie szkód niewolno dalej żadnemu do towarzystwa ogniowego przystępującemu, z pojedynczymi do zabezpieczenia zdolnymi budynkami jednego i tego samego gruntu przy innych towarzystwach ogniowych mieć udział.

Wyjęte od tego są wymienione w §. 6. budynki. Również pojedynczym posiadicielom, którzy swoje do przyjęcia przy towarzystwie zdolne, jeszcze dalej przeciwko niebezpieczeństwu ogniowemu już zabezpieczyli, mimo to ma być dozwoloném, z innemi budynkami

liche Sozietät unter der Bedingung einzutreten, daß nach Ablauf der Versicherungsperiode bei der anderen Feuerversicherungsgesellschaft auch jene Gebäude bei der ländlichen Sozietät versichert werden.

§. 10.

Jeder Theilnehmer der Sozietät ist verpflichtet, eine beabsichtigte Feuerversicherung seiner Mobilien, Viehstämme und Vorräthe spätestens alsdann, wenn er dieselbe nachsucht, der Sozietätsdirektion anzuzeigen, welcher es überlassen bleibt, nach eingeholtem Gutachten des Bezirkskommissarius (§. 103.) diese Mobiliarversicherungssumme zu ermäßigen, wobei der Versicherte sich, mit Vorbehalt des Rekurses an den Oberpräsidenten und in letzter Instanz an den Minister des Innern oder des Ausscheidens aus der Sozietät, beruhigen muß. Im Uebrigen wird in dieser Beziehung und namentlich in Betreff der Berechtigung der Assoziirten, von den Mobiliarversicherungen ihrer Pächter oder Miether Kenntniß zu nehmen, lediglich auf das Gesetz vom 8. Mai 1837. über das Mobiliar-Feuerversicherungswesen verwiesen.

§. 11.

Die Feuersozietäts-Direktion erhält das Recht, aus Gründen, worüber sie keinem Assoziirten, sondern nur den ihr vorgesetzten Staatsbehörden (§§. 10. und 131.) Rechenschaft zu geben hat, einzelnen Bewerbern den Eintritt zu versagen und einzelne Assoziirte nach dem Ausspruche eines aus drei Assoziirten bestehenden Schiedsgerichts (den drei Repräsentanten des Regierungsbezirks — §. 98. —) von der ferneren Versicherung auszuschließen.

Die Mitglieder des Schiedsgerichts, nach dessen Ausspruche die Ausschließung des Assoziirten erfolgen soll, dürfen mit dem Auszuschließenden in keinem verwandtschaftlichen, noch andern, ihre Glaubwürdigkeit schwächenden Verhältnisse stehen.

togo samego gruntu do towarzystwa wiejskiego pod tym warunkiem przystąpić, iż po upływie peryodu asekuracyjnego przy drugim towarzystwie również owe budynki u towarzystwa wiejskiego zabezpieczone będą.

§. 10.

Każdy uczestnik towarzystwa jest obowiązany, zamierzoną asekurację ogniową swych mobiliów, stanu bydła i zasobów najpóźniej wtenczas, kiedy takową poszukuje, dyrekcyi towarzystwa donieść, której się zastrzega, po osiągniętej opinii komisarza obwodowego (§. 103.) tę sumę asekuracyją mobiliarza zmniejszyć, przyczem zabezpieczony ze zastrzeżeniem rekursu do naczelnego prezydenta a w ostatniej instancji do Ministra spraw wewnętrznych przyspokoić się winien lub też z towarzystwa wystąpić może. Z resztą wskazuje się w tym względzie, a mianowicie co do uprawnienia połączonych do pobierania wiadomości o zabezpieczeniach mobiliarnych swych dzierzawców lub najemców, na ustawę z dnia 8. Maja 1837. względem spraw zabezpieczenia ogniowego mobiliów.

§. 11.

Dyrekcya towarzystwa ogniowego otrzyma prawo, z przyczyn, o których żadnemu połączonemu, lecz tylko przełożonym takowej władzom Rządowym (§§. 10. i 131.) odpowiadać powinna, pojedynczym wnioskującym wstąpienie odmówić, i pojedynczych połączonych według decyzji składającego się z trzech połączonych sądu polubownego (trzech reprezentantów obwodu regencyjnego — §. 98. —) oddalszego zabezpieczenia wykluczyć.

Członkowie sądu polubownego, według którego decyzji wykluczenie połączonego ma nastąpić, z wykluczyć się mającym nie powinni się znajdować w żadnym pokrewnionym lub innym ich wiarygodność nadwyrężającym stosunku.

Ein solcher Ausschluß tritt ohne vorhergegangene Kündigung und sogleich mit der dem Ausschließenden geschehenen Eröffnungen in Wirksamkeit; doch hat ein solcher Ausgeschlossener, mit Ausnahme des im §. 8. gedachten Falles, auch den Beitrag für die Versicherung nur bis zu diesem Tage nach Verhältniß der Zeit zu leisten, und das Mehrgezahlte muß ihm erstattet werden.

III. Zeit des Ein- und Austritts.

§. 12.

Der Eintritt in die Sozietät mit den davon abhängenden rechtlichen Wirkungen, sowie eine Erhöhung der Versicherungssumme, soweit solche sonst zulässig ist (§. 26.), findet regelmäßig, und wenn nicht ein Anderes ausdrücklich in Antrag gebracht wird, nur Einmal jährlich, nämlich mit dem Tagesbeginn des 1. Januar jeden Jahres statt, wenn der darum Nachsuchende zuvor ein gehörig nach §. 18. eingerichtetes Kataster oder Supplement der Sozietätsdirektion einreicht. Doch ist sowohl der Eintritt in die Sozietät als die Erhöhung einer bestehenden Versicherungssumme auch zu jeder anderen Zeit, Sonn- und Feiertage ausgenommen, gestattet, wenn darum unter der ausdrücklichen Verpflichtung, alle Beiträge für das ganze Jahr entrichten zu wollen, nachgesucht wird. In diesem Falle beginnt die rechtliche Wirkung des Vertrages, wenn derselbe genehmigt wird, nach Ablauf der Mitternachtsstunde desjenigen Tages, an welchem das gehörig nach §. 18. eingerichtete und bescheinigte Kataster oder Supplement bei der Sozietätsdirektion präsentiert worden ist.

Auch der Austritt aus der Sozietät oder die Ermäßigung der Versicherungssumme kann zu jeder Zeit, Sonn- und Feiertage ausgenommen, stattfinden.

Der Austritt und die Ermäßigung sollen ihren Erfolg nur mit Ende desjenigen Jahres äußern,

Takie wykluczenie wstępuje bez uprzedniego wypowiedzenia i natychmiast z uwiadomieniem, wykluczyć się mającemu ogłoszonym w skuteczność; jednakowoż taki wykluczony z wyjątkiem przypadku w §. 8. rzeczowego, składkę od zabezpieczenia tylko aż do tego dnia w stosunku czasu zapłacić powinien, i to co nadto zapłacił mu zwróconém być musi.

III. Czas przystąpienia i wystąpienia.

§. 12.

Przystęp do towarzystwa ze zależnemi odeń skutkami prawnymi, jako też podwyższenie sumy zabezpieczenia, o ile takowe dozwołonym jest (§. 26.), nastąpi regularnie, a jeżeli o co innego wyraźnie wniosek nie jest czyniony, tylko raz corocznie, to jest ze zaczęciem dnia 1. Stycznia każdego roku, skoro poszukujący wprzódby należycie według §. 18. urządzony kataster lub wniosek dyrekcyi towarzystwa nadesłę. Jednakowoż tak przystęp do towarzystwa, jako też podwyższenie istnacej sumy zabezpieczenia również w każdym innym czasie, z wyjątkiem niedzieli i dni świątecznych, się dozwala, jeżeli o to pod wyraźnym obowiązkiem do zapłacenia wszelkich składek za rok cały wniosek uczyniony zostanie. W takim przypadku zaczyna prawny skutek umowy, jeżeli zostanie potwierdzoną, po upływie godziny północnej tego dnia, w którym należycie według §. 18. urządzony i poświadczony kataster lub wniosek u dyrekcyi towarzystwa prezentowanym został.

Również występ z towarzystwa albo znizienie sumy zabezpieczenia każdego czasu z wyjątkiem niedzieli i dni świątecznych nastąpić może.

Występ i znizienie do skutku tylko z końcem tego roku przychodzić mają, w którym

in welchem sie erklärt worden; auch müssen dieselben bis spätestens den 1. September dem Bezirkskommissarius schriftlich angezeigt werden.

§. 13.

Werden Behufs neuer Versicherung oder der Erhöhung bestehender Versicherungen Kataster den Bezirkskommissarien eingereicht, so sind diese bei einer Ordnungsstrafe von 15 Sgr. bis 10 Rthlr. verpflichtet, der Revision sich baldmöglichst und spätestens in acht Tagen nach dem Eingange des vollständig eingerichteten Katasters zu unterziehen und die Einreichung der revidirten Kataster an die Direktion, Falls der Versicherungsnehmer nicht selbst solche zu übernehmen vorzieht, jedenfalls binnen drei Tagen, vom Tage der Katasterrevision ab, zu bewirken.

Bei wesentlichen Erinnerungen gegen ein revidirtes Kataster hat die Direktion jedenfalls binnen vierzehn Tagen nach dem Eingange des Katasters dessen Bervollständigung zu verfügen, welche letztere demnächst vorzugsweise beschleunigt werden muß.

IV. Höhe der Versicherungssumme.

§. 14.

Die Versicherungssumme darf den dermaligen gemeinen Bauwerth derjenigen Theile des versicherten Gebäudes, welche durch Feuer zerstört oder beschädigt werden können, niemals übersteigen.

Als nicht zerstörbar sind nur die unter der Erde befindlichen Fundamente und Umfassungsmauern der Keller zu betrachten.

Den Besitzern massiver Gebäude soll es freistehen, ihre Gebäude mit Ausschluß der Mauern zu versichern, welches in dem Versicherungsvertrage ausdrücklich erklärt werden muß.

Wegen derjenigen Gebäude, die nur zu zwei Dritttheilen ihres gemeinen Bauwerths zur Ver-

oswiadczone zostały; takowe również najpóźniej aż do dnia 1. Września komisarzowi obwodowemu piśmiennie doniesione być muszą.

§. 13.

Jeżeli celem nowego zabezpieczenia albo podwyższenia byłych zabezpieczeń katastry komisarzom obwodowym nadesłane zostają, natenczas ci pod karą porządkową w ilości 15 sgr. aż do 10 tal. są obowiązani, poddać się rewizji w ile może najkrótszym czasie a najpóźniej w przeciągu ośmiu dni po nadejściu zupełnie urządzonego katastru i nadesłanie rewidowanych katastrów do dyrekcyi, skoro biorący zabezpieczenie niewoli sam przyjąć takowe, w każdym razie w przeciągu trzech dni od dnia rewizji katastrów uskutecznić.

Przy ważnych nadmienieniach przeciwko katastrowi rewidowanemu dyrekcyja powinna w każdym przypadku w przeciągu czternastu dni po nadejściu katastru jego uzupełnienie rozporządzić, które to ostatnie potem przede wszystkim pospieszonym być musi.

IV. Wysokość sumy zabezpieczenia.

§. 14.

Suma zabezpieczenia nigdy nie ma przechodzić ówczasową zwyczajną wartość budowniczą tych części zabezpieczonego budynku, które przez ogień mogą być zniszczone lub uszkodzone.

Jako zniszczonemi być nie mogące uważane być mają tylko znajdujące się pod ziemią fundamenta i ściany zewnętrzne sklepów.

Posiedzieliom budynków murowanych ma być wolno, swoje budynki z wykluczeniem murów zabezpieczyć, co w umowie zabezpieczenia wyraźnie oświadczonem być musi.

Względem takich budynków, które tylko po dwie trzecie części zwyczajnej wartości bu-

sicherung angenommen werden dürfen, wird auf den §. 6. verwiesen.

§. 15.

Mit Beobachtung dieser Beschränkung (§. 14.) hängt aber die Bestimmung der Summe, auf welche ein Gebäudebesitzer bei der Sozietät Versicherung nehmen will, von ihm selbst ab, nur muß diese Summe in Beträgen, welche durch die Zahl zehn theilbar sind, abgerundet und in Preussischem Kurant ausgedrückt sein.

§. 16.

Eine förmliche Taxe des durch Feuer zerstörbaren Theils der zu versichernden Gebäude wird in der Regel nicht erfordert, sondern es genügt eine möglichst genaue und treue Beschreibung eines jeden einzelnen Gebäudes, welches versichert werden soll.

§. 17.

Damit aber diese Beschreibungen ohne unnöthige Weitläufigkeit zweckmäßig und gleichförmig werden, müssen sie nach Anleitung des hier beigefügten oder eines mit Genehmigung des Oberpräsidenten von der Direktion anderweit festgestellten Schemas, wovon den Interessenten die erforderlichen, auf Kosten der Sozietät gedruckten Formulare durch den Bezirkskommissarius mitgetheilt werden sollen, in die dazu bestimmten Rubriken eingetragen werden.

§. 18.

Das Kataster einer jeden Ortschaft, sowie dessen Nachtrag muß in drei Exemplaren von den Besitzern oder deren gehörig legitimirten Vertretern mit der Versicherung der Richtigkeit vollzogen, diese Vollziehung von dem Ortsvorstande und dem Bezirkskommissarius (§. 103.) beglaubigt, und zugleich von letzterem das pflichtmäßige Attest beigefügt sein, daß die Beschreibung nichts enthalte, was ihm nach eigener Besichtigung als wahrheits-

downiczej takowych do zabezpieczenia przyjęte być mają, wskazuje się na §. 6.

§. 15.

Ze zastosowaniem się do tegoż ograniczenia (§. 14.) zależec jednakowoż będzie oznaczenie sumy, na jaką właściciel budynku chce być zabezpieczonym przy towarzystwie, całkiem od jego woli, byleby tylko suma składała się z okrągłych, liczbą dziesięć dzielnych kwot i wyrażoną była w Pruskiej grubej monecie.

§. 16.

W powszechności obejdzie się bez formalnej taxy, ulegającej zniszczeniu przez ogień części mających być zaasekurowanemi budynków, owszém dosyć jest, na ile można dokładnym i wiernym opisie każdego pojedynczego budynku, który ma być zabezpieczonym.

§. 17.

Aby zaś opisy te bez niepotrzebnych rozwickłości stóśownemi i jednostajnymi zostały, powinny być według tu dołączonego albo innym sposobem z przyzwoleniem naczelnego prezesa przez dyrekcję ustanowionego wzoru, z którego interesentom potrzebne, na koszt towarzystwa drukowane formularze przez komisarza obwodowego zakomunikowane być mają, w przeznaczonych na to rubrykach być zapisane.

§. 18.

Kataster każdego miejsca, jako też dodatek takowego musi w trzech exemplarzach od posiadzicieli lub ich należycie legitymowanych zastępców ze zaręczeniem prawdziwości być podpisanym, podpisanie to przez przełożenstwo miejscowe i komisarza obwodowego (§. 103.) uwierzytelnione i zarazem przez ostatniego urzędowy atest być dołączony, że opis nic nie zawiera, co mu według własnego oglę-

widrig bekannt wäre, auch die in der letzten Kolonne des Katasters begehrten Versicherungssummen den muthmaasslichen Werth des Gebäudes nach den im §. 20. aufgestellten Begriffen nicht übersteigen.

Wenn der Ortsvorstand selbst der Versicherungsnehmer, oder sonst verhindert ist, die Richtigkeit der Angaben des Katasters oder dessen Nachtrag zu bescheinigen, so soll es genügen, wenn der Stellvertreter des Ortsvorstandes, oder, wenn ein solcher nicht vorhanden ist, der Vorstand des nächsten Ortes das Kataster oder dessen Nachtrag bescheinigt oder vollzieht.

§. 19.

Wenn der Bezirkskommissarius dieses Attest zu erteilen Bedenken trägt, oder wenn etwa die Sozietätsdirektion bei einem von demselben bescheinigten Katasterentwurf ein erhebliches Bedenken hat, und der Eigenthümer des Gebäudes auf Vorhaltung die Versicherung nicht so weit, daß das Bedenken gehoben wird, herabzusetzen gemeint ist, tritt die Nothwendigkeit einer Taxirung des Gebäudes ein.

Die Direktion soll jedoch, auch außer dem hier bezeichneten Falle berechtigt sein, die Aufnahme einer Taxe des zu versichernden Gebäudes anzuordnen, wenn sie dies für nöthig hält.

§. 20.

In diesen Fällen werden zwei Schiedsrichter, einer von der Sozietätsdirektion und einer von dem Eigenthümer ernannt, welche einen Obmann wählen.

Wenn sie sich über den Obmann nicht einigen können, so hat die Sozietätsdirektion denselben zu ernennen.

Diese Schiedsrichter müssen mit Zuziehung eines Maurer- oder Zimmermeisters eine förmliche Taxe zu dem Zwecke und aus dem Gesichtspunkte aufnehmen, daß dadurch nach den örtlichen Materialpreisen und mit billiger Berücksichtigung des

dywania jako niezgodne z prawdą było znajomo, że również w ostatniej kolumnie katastru żądane sumy zabezpieczenia domniemana wartość budynku według zasad w §. 20. wystawionych nie przechodzą.

Jeżeli przełożęństwo miejscowe samo jest biorącym zabezpieczenie albo w inny sposób przeszkadzane, rzetelność podań katastru lub dodatku takowego poświadczyć, natenczas ma być dostatecznym, jeżeli zastępca przełożęństwa miejscowego, albo, jeżeli nie masz takiego, przełożęństwo najbliższego miejsca kataster lub jego dodatek poświadczy lub podpisuje.

§. 19.

Jeżeli komisarz obwodowy się waha, atest taki udzielić, albo jeżeli dyrekcyja towarzystwa przy projekcie katastrowym przez niego poświadczonym ważną ma wątpliwość i właściciel budynku na przedstawienie zabezpieczenie o tyle nie zniży, iż żadne powątpiewanie już więcej nie zachodzi, natenczas potrzeba otaxowania budynku następuje.

Jednakowoż dyrekcyja prócz wymienionego przypadku ma prawo, sporządzenie taxy budynku mającego być zabezpieczonym rozporządzić, skoro to za potrzebnem uznaje.

§. 20.

W takich przypadkach dwaj sędziowie polubowni, jeden przez dyrekcyję towarzystwa i drugi przez właściciela się mianuje, którzy jednego superarbitra obierają.

Jeżeli względem superarbitra pojednać się nie mogą, wtenczas dyrekcyja towarzystwa mianować go powinna.

Ci sędziowie polubowni powinni z przywezwaniem majstra mularstwa lub ciesielstwa formalną taxę na ten cel i na tym fundamencie spisywać, iż przez to ze względu na miejscowe ceny materyalne i pod słusznym uwzględnie-

geringeren Preises derjenigen Fuhren, Handreichungen und anderer, keine technische Kunstfertigkeit erfordernden baulichen Arbeiten, welche der Eigenthümer mit seinem Hauswesen selbst bestreiten kann, der dermalige Werth derjenigen in dem Gebäude enthaltenen Baumaterialien und Bauarbeiten festgestellt werde, welche verbrennlich oder sonst der Zerstörung oder Beschädigung durch Feuer ausgesetzt sind, also mit Ausschluß alles dessen, was nicht durch Feuer verlegt werden kann.

Der dermalige Werth der Bauarbeiten ergibt sich bei Gebäuden, die nicht mehr im baulichen Zustande sind, dadurch, daß deren nach vorstehenden Bestimmungen festgestellter Werth in demselben Verhältnisse verringert wird, in welchem der Materialienwerth in dem vorgefundenen Zustande zu demjenigen Werthe steht, den die Baumaterialien im guten Zustande haben würden.

Bei Gebäuden, welche sich noch in mittelmäßig baulichem Zustande befinden, ist diese Verringerung nicht nöthig.

Die Kosten der Abschätzung werden von dem Versicherungsnehmer getragen, wenn eine Ermäßigung der Versicherungssumme bis zur Hälfte des Unterschiedes zwischen seiner Werthangabe und der Schätzung der Sozietät oder darüber erfolgt; im anderen Falle fallen die Kosten der Sozietät zur Last.

§. 21.

Die Taxe muß in einer runden, durch zehn theilbaren Summe von Thalern Preussischen Silberkurants abgeschlossen und in doppelter Ausfertigung von den Schiedsrichtern selbst vollzogen werden. Ueber die dadurch festgestellte Werthsumme hinaus ist schlechterdings keine Feuerversicherung statthaft.

§. 22.

Sowohl bei der von dem Eigenthümer selbst nach §§. 15. bis 18. bestimmten Versicherungssumme, als bei der Tarirung ist auch noch darauf

niem posleđniejszej ceny takich fur, pomoc ręcznych i innych żadnej technicznej umiejętności nie wymagających budowlanych prac, które właściciel ze swoim domostwem sam opędzić może, wartość materiałów i robót budowlanych budynku ustanowioną będzie, które spalone albo przez ogień zniweczone lub uszkodzone być mogą, to jest z wykluczeniem wszystkiego tego, co przez ogień naruszonem być nie może.

Tegoczesna wartość robót budowlanych okazuje się przy budynkach nie znajdujących się w budynkowym stanie, przez redukowanie ustanowionej według poprzednich przepisów wartości, w tym stosunku, w którym wartość materiałów w tegoczesnym stanie do tej wartości stoi, któraby materiały budowlane w dobrym stanie miały.

Ta redukcya nie jest potrzebna przy budynkach, które się jeszcze w dosyć dobrym stanie budowlanym znajdują.

Koszta otaxowania ponosi biorący asekuracją, jeżeli zniżenie sumy asekuracyjnej aż do połowy dyferencji między podaniem wartości i otaxowaniem przez towarzystwo albo nad to nastąpi; w innym przypadku towarzystwo ponosi koszta.

§. 21.

Taxa musi być w okrągłej przez dziesięć dzielnej sumie talarów Pruskiej monety srebrnej zawartą i w podwójnem wygotowaniu przez sędziów polubownych samych podpisaną. Nad ustanowioną przez to sumę wartości zabezpieczenie ogniowe nigdy nie jest dozwolonem.

§. 22.

Tak przy sumie zabezpieczenia przez właściciela samego według §§. 15. aż do 18. przeznaczonej, jako też przy otaxowaniu, również

zu achten, daß, wenn der Eigenthümer des Gebäudes etwa freies Bauholz zu fordern Befugniß hat, der Werth desselben außer Ansatz bleibe. Dagegen ist derjenige, welcher das freie Bauholz zu liefern verpflichtet ist, zu jeder Zeit berechtigt, solches besonders zu versichern.

§. 23.

Uebrigens können so wenig die auf den Grund bloßer Gebäudebeschreibungen gewährten Versicherungssummen, als die bloß zum Zwecke der Feuerversicherung aufgenommenen Taxen jemals zur Grundlage bei öffentlichen oder Gemeinde-Abgaben und Lasten angewendet werden, noch überhaupt wider den Willen der Gebäudebesitzer zu anderen fremdartigen Zwecken benutzt werden.

§. 24.

Regelmäßig periodische Revisionen der Versicherungssummen oder Taxen, um die durch den Verlauf der Zeit erfolgende Verminderung des Werths der versicherten Gebäude im Auge zu behalten, sind zwar nicht erforderlich, die Sozietät hat aber jederzeit das Recht, solche Revisionen allgemein oder einzeln auf ihre Kosten vornehmen, von den Versicherten neue Beschreibungen beibringen und, Falls sich der Versicherte der von der Sozietät für nöthig erachteten Herabsetzung der Versicherungssumme weigert, eine schiedsrichterliche Taxe (§. 20.) aufnehmen und dadurch das Maximum der versicherungsfähig bleibenden Summe feststellen zu lassen.

Namentlich sind alle Affoziierten und vorzugsweise die Bezirkskommissarien, sowie alle mit den Feuersozietäts-Angelegenheiten beauftragten Beamten verpflichtet, beim Verfall der Gebäude, zumal solcher, deren Werth nach der Erfahrung schnell abzunehmen pflegt, ihr besonderes Augenmerk darauf zu richten, daß die Versicherungssumme niemals den wirklich noch vorhandenen Werth der versicherten Gegenstände übersteige, und auch

jeszcze na to uważać należy, iż, jeżeli właściciel budynku prawo ma żądania bezpłatnego drzewa budowniczego, wartość takowego do umieszczenia przychodzić nie ma. Natomiast ten, który do bezpłatnego dostawienia drzewa budowlanego jest obowiązany, każdego czasu ma prawo, takowe z osobna kazać zabezpieczyć.

§. 23.

Z resztą ani na mocy samych opisów budynkowych dozwolone sumy zabezpieczenia, ani tylko celem zabezpieczenia ogniowego spisane taxy nigdy za zasadę przy publicznych lub gminnych podatkach i ciężarach zastosowane, ani w ogóle przeciw woli posiadzieli budynków na inne osobne cele używane być nie mają.

§. 24.

Regularne peryodyczne rewizye sum asekuracyjnych albo tax, aby mieć na oku zmniejszającą się czasem wartość zaasekurowanych budynków, nie są wprawdzie potrzebne; wolno jednakowoż towarzystwu, każdego czasu przedsiębrać takie ogólne lub szczególne na swój koszt rewizye, od zabezpieczonych żądać nowych opisów, a jeżeli zaasekurowany się wzbrania, od towarzystwa za potrzebném uznanego znizenia sumy asekuracyinėj, polubowną taxę (§. 20.) sporządzić i na ten sposób maximum sumy ustanowić, która do zabezpieczenia pozostaje.

Mianowicie wszyscy połączeni i przedewszystkiem komisarze obwodowi, jako też wszyscy w sprawach towarzystwa ogniowego zlecenie mający urzędnicy są obowiązani, przy uszkodzeniu budynków przedewszystkiem takich, których wartość według doświadczenia w krótkim czasie się zmniejsza, o tém mieć staranie i bacność, ażeby suma asekuracyina nigdy nie przechodziła wartości rzeczywistej

den Ortspolizeibehörden liegt eine gleiche Verpflichtung ob. Nicht minder ist der Versicherte selbst in solchen Fällen zur Anzeige verpflichtet, und es bleibt, wenn solche nicht erfolgt ist, der Sozietät auch nach etwa eingetretenem Brandunglücke der ihrerseits zu führende Nachweis, daß das Gebäude einen geringeren als den versicherten Werth gehabt habe, vorbehalten, so daß dieselbe, wenn sie solchen führt, nur auf die Höhe des wirklichen Werths verhaftet ist. Den über den wahren Werth des versicherten Gebäudes etwa von der Sozietät bereits ausgezahlt erhaltenen Mehrbetrag an Brandschadensvergütung soll der Beschädigte zurückzahlen verpflichtet sein (§§. 131. ff.).

Insbefondere haben aber auch die Bezirkskommissarien darauf zu sehen, daß unbewohnte und unbewohnbare Wohngebäude, oder unbenutzte und unbenutzbare Wirthschaftsgebäude nicht zu hoch zur Versicherung angenommen werden, und kein Gebäude zur Versicherung anzunehmen, dessen Bewohnung und Benutzung von der Polizei untersagt ist.

§. 25.

Der Direktion soll auch das Recht zustehen, Gebäude, welche im Laufe der Versicherung so baufällig werden, daß ihre Bewohnung oder Benutzung polizeilich untersagt werden muß, von der ferneren Versicherung mit der im §. 11. angegebenen Wirkung ohne Weiteres auszuschließen.

V. Erhöhung und Heruntersetzung der Versicherungssumme.

§. 26.

In der Regel kann Jeder die bisherige Versicherungssumme bis zu dem zulässigen Maximum erhöhen, oder auch bis zu einem willkürlichen Minderbetrage heruntersetzen lassen.

zaasekurowanych przedmiotów; ten sam obowiązek mają również miejscowe władze policyjne. Również zaasekurowany w takich przypadkach doniesienie uczynić powinien; i jeżeli to nie nastąpiło, towarzystwo po pożarze udowodnić może, iż budynek mniej miał wartości jak zabezpieczonej, w którym razie towarzystwo po złożeniu takiego dowodu tylko aż do wysokości rzeczywistej wartości odpowiada. Nad wartość istotną zabezpieczonego budynku przez towarzystwo już odebraną większą sumę bonifikacyi szkody pożarowej uszkodzony ma być obowiązany takową napowrót zapłacić (§§. 131. nast.).

W szczególności zaś komisarze obwodowi również na to bacznąść mieć powinni, ażeby nie zamieszkane i nie zamieszkalne budynki albo nieużywane i do używania nie będące budynki gospodarskie za wysoko nie były przyjętemi do zabezpieczenia i ażeby żaden budynek do zabezpieczenia nie był przyjętym, którego zamieszkanie i używanie ze strony policyi jest zakazaném.

§. 25.

Dyrekcji również prawo ma służyć, budynki, które w biegu zabezpieczenia się staną tak zapadłemi, iż zamieszkanie lub używanie takowych ze strony policyi zakazaném być musi, od dalszego zabezpieczenia ze skutkiem w §. 11. podanym bezzwłocznie wykluczyć.

V. Podwyższenie i zniesienie sumy asekuracyjnej.

§. 26.

W ogólności wolno każdemu podwyższenia dotychczasowej sumy asekuracyjnej aż do przyzwolonego najwyższego stopnia (maximum) lub jęj zniesienia na dowolną kwotę.

Derjenigen nothwendigen Heruntersetzung der Versicherungssumme, welche daraus folgt, daß der Werth des durch Feuer zerstörbaren oder unbrauchbar zu machenden Theils des versicherten Gebäudes, oder das danach, oder sonst zulässige Maximum nicht mehr die Höhe der bisherigen Versicherungssumme erreicht, muß sich aber ein Jeder unterwerfen, und es steht dagegen so wenig dem Gebäudebesitzer als einem Dritten (den Hypothekengläubigern oder sonstigen Realberechtigten) ein Widerspruchsrecht zu.

Die Wirkung der Heruntersetzung tritt sofort nach ihrer Erklärung ein, doch werden, im Falle diese Erklärung im Laufe des Jahres abgegeben wird, die Beiträge für das laufende Jahr nach der bisherigen Versicherungssumme, die Beiträge von dem herabgesetzten Versicherungsbetrage aber erst vom Anfange des folgenden Jahres ab entrichtet.

VI. Beiträge der Interessenten und Klassifikation.

§. 27.

Bei dem Eintritte in die Sozietät werden Fundationsbeiträge mit $\frac{1}{2}$ Prozent des versicherten Werths von dem Versicherer entrichtet. Dasselbe gilt bei Erhöhungen der Versicherungssumme für den Betrag derselben.

Wenn ein total abgebranntes und demnächst wieder aufgebautes Gebäude von Neuem versichert wird, so dürfen dafür keine Fundationsbeiträge entrichtet werden, insoweit die neue Versicherungssumme die frühere nicht übersteigt. Dasselbe ist der Fall, wenn alte versicherte Gebäude ganz abgebrochen und neu aufgeführt und demnächst wieder versichert werden, und wenn nach stattgefundener Separation die Versetzung von Gebäuden aus dem Dorfe auf den zum Grundstücke gehörigen Feldplan erfolgt.

Koniecznemu znizeniu sumy asekuracynej pochodzacemu ztąd, że wartość uległej zniszczeniu lub uszkodzeniu przez ogień takiej części budynku asekurowanego, lub dozwolone maximum już dotychczasowej sumy asekuracynej nie wyrówna, każdy poddać się winien i przeciwko temu ani posiadzicielowi budynku ani trzecim osobom (wierzycielom hipotecznym albo innym uprawnionym realnym) żadne prawo sprzeciwiania się nie służy.

Skutek znizenia wstepuje natychmiast po oświadczeniu takowego, jednakowoż w wypadku, jeżeli oświadczenie to w biegu roku zdaném zostaje, składki za rok bieżący według dotychczasowej sumy zabezpieczenia, składki od zniżonej sumy zabezpieczenia zaś dopiero od początku następującego roku się opłacają.

VI. Składki interesentów i klasyfikacya.

§. 27.

Przy wstepie do towarzystwa składki fundacyjne w ilości $\frac{1}{2}$ procentu wartości zabezpieczonej przez zabezpieczającego się opłacają. Toż samo ma ważność przy podwyższeniach sumy zabezpieczenia za ilość takowej.

Jeżeli całkowicie spalony a potem znów wybudowany budynek na nowo się zabezpieczy, za to składki fundacyjne opłacane być mają, o ile nowa suma asekuracyjna dawniejszej nie przechodzi. Toż samo ma ważność, jeżeli stare zabezpieczone budynki całkowicie rozerwane i na nowo wystawione a potem znów zabezpieczone zostaną, i jeżeli po następniej separacyi translokowanie budynków ze wsi na pole do gruntu należące nastąpi.

§. 28.

Diese Fundationsbeiträge, sowie die am Schlusse des Rechnungsjahres verbliebenen Ueberschüsse sollen zu einem Reservefonds angesammelt und zinsbar, vorzugsweise auf Grundstücken, jedoch nur gegen depositalmäßige Sicherheit und bei Mitgliedern der Sozietät, unter Zustimmung der Repräsentanten der Sozietät, von der Direktion angelegt werden.

Zum Nachweise des Werths der für dergleichen Darlehne zu verpfändenden Grundstücke soll, wenn nicht eine von einer öffentlichen Behörde angenommene Taxe beigebracht wird, bei Gütern bis zum Werthe von 500 Rthln. eine von einem vereidigten Sachverständigen, und bei Gütern im Werthe von 500 bis 5000 Rthln. eine von zwei vereidigten Sachverständigen, in beiden Fällen unter Zuziehung des zuständigen Bezirkskommissarius aufgenommene Taxe genügen, dagegen bei Grundstücken im Werthe von über 5000 Rthlr. eine gerichtliche, nach landschaftlichen Tarprinzipien aufgenommene Taxe erforderlich sein.

Die Anträge auf Bewilligung von Darlehenen, jedoch nicht unter 100 Rthlr., aus Feuersozietätsfonds werden bei der Sozietätsdirektion angebracht, welche die gutachtliche Aeußerung darüber von dem bezüglichen Bezirkskommissarius oder dem zuständigen Landrathsamte erfordert.

§. 29.

Tritt der Schuldner mit seinem für das erhaltene Darlehn verpfändeten Grundstücke aus der Sozietät aus, so erfolgt, sobald es kontraktlich zulässig, die Kündigung und demnächstige Einziehung des Darlehns.

Sind gegenwärtig Kapitalien der bisherigen ländlichen Feuersozietäts-Fonds auf Grundstücke, welche nicht zum Sozietätsverbande gehören, ausgeliehen, so sollen dieselben, Falls nicht die Schuldner mit den assoziationsfähigen Gebäuden ihrer Grundstücke in die Sozietät eintreten, gleichfalls,

§. 28.

Składki te fundacyjne, jako też na końcu roku rachunkowego pozostałe przewyżki na fundusz rezerwowy zbierane, i prowizynie, przedewszystkiem na gruntach, jednakowoż tylko zabezpieczeństwo depozytalne i przy członkach towarzystwa pod przyzwoleniem reprezentantów towarzystwa przez dyrekcyę założone być mają.

Na udowodnienie wartości gruntów za takie pożyczki zastawić się mających ma, jeżeli taxa przez władzę publiczną spisana złożoną nie zostanie, przy majątnościach aż do wartości 500 tal. przez jednego przysięgłego znawcę a przy dobrach we wartości 500 aż do 5000 tal. przez dwóch przysięgłych znawców, w obu przypadkach pod przywezwaniam kompetentnego komisarza obwodowego, spisana taxa być dostateczną, natomiast przy gruntach w wartości więcej jak 5000 tal. sądowa według ziemskich zasad taxacyinyh spisana taxa złożoną być powinna.

Wnioski o udzielenie pożyczek jednakowoż niemniej jak 100 tal. z funduszów towarzystwa ogniowego stawione zostaną u dyrekcyi towarzystwa, która sprawozdanie o tém od dotyczącego komisarza obwodowego albo od kompetentnego urzędu radzco-ziemskiego zażąda.

§. 29.

Jeżeli dłużnik ze swoim, za odebraną pożyczkę na zastaw danym gruntem z towarzystwa występuje, natenczas, skoro to według kontraktu jest dozwołoném, wypowiedzenie i potem ściąganie pożyczki nastąpi.

Jeżeli obecnie kapitały dotychczasowych wiejskich funduszów towarzystwa ogniowego na grunta są wypożyczane, które nie należą do związku towarzystwa, wtenczas takowe, jeżeli dłużnicy ze zdolnemi do połączenia budynkami swych gruntów do towarzystwa nie przy-

sobald es kontraktlich zulässig, gekündigt und eingezogen werden; doch können dergleichen Darlehne den Besitzern von nicht assoziationsfähigen Grundstücken von den Repräsentanten, die in jedem einzelnen Falle darüber zu hören, belassen werden.

§. 30.

Die laufenden Beiträge zerfallen in

- a) ordentliche und
- b) außerordentliche.

Die ordentlichen Beiträge werden jährlich (§. 38.) in einer Rate ohne besondere Ausschreibung entrichtet. Der Fälligkeitstermin ist der 1. Januar jeden Jahres. Erfolgt bis zum 1. April keine Zahlung, so werden die Rückstände ohne weitere Annahnung der Restanten durch dieselben exekutivischen Mittel beigetrieben, welche für die öffentlichen Abgaben vorgeschrieben sind.

§. 31.

Die außerordentlichen Beiträge werden nur dann gezahlt, wenn die ordentlichen Beiträge, der in der Kasse etwa noch befindliche Baarbestand aus der Verwaltung des Vorjahres, sowie die Zinsen des Reservefonds zur Bestreitung der im Laufe des Jahres vorgekommenen Brandvergütungen, der Verwaltungskosten und sonstigen Verpflichtungen der Sozietät nicht hinreichen. Zur Ermittlung der Nothwendigkeit der Erhebung und der Höhe der außerordentlichen Beiträge wird am Schlusse des Jahres ein Auszug der für dieses Jahr bestandenen Versicherungen gefertigt. Auch werden die Schadenstände dieses Jahres in alphabetischer Reihenfolge der dabei zunächst theiligten Ortschaften mit dem vollen bewilligten Vergütungsbeträge und alle sonstigen im Laufe des Jahres verfügten Zahlungen nach den Hauptsummen der verschiedenen Titel verzeichnet. Findet sich dabei, daß der Betrag der Gesamtausgabe durch die Gesamteinnahme und durch die im

Jahrgang 1860. (Nr. 5290.)

stępują, również, skoro to według kontraktu jest dozwoloném, wypowiedziane i ściągnięte być mają; jednakowoż takie pożyczki posiadicielom gruntów do połączenia niezdolnych, przez reprezentantów, których w każdym pojedyńczym przypadku o tém słuchać należy, pozostawione być mogą.

§. 30.

Składki bieżące rozpadną

- a) w zwyczajne i
- b) w nadzwyczajne.

Zwyczajne składki opłacają się corocznie (§. 38.) w jednej racie bez osobnego wypisania. Terminem przypadającej zapłaty jest 1. Stycznia każdego roku. Jeżeli aż do dnia 1. Kwietnia żadna zapłata nie nastąpi, natenczas zaległości bez dalszego przypominania resztantów temi samemi środkami exekutywnemi się ściągają, które dla publicznych podatków są przepisane.

§. 31.

Nadzwyczajne składki tylko natenczas się płacą, jeżeli zwyczajne składki, znajdujące się jeszcze w kasie gotowe zasoby z administracji uprzedniego roku, jako też prowizye funduszu rezerwowego na obmyślenie zachodzących w biegu roku bonifikacyi pożarowych, kosztów administracyjnych i innych obowiązków towarzystwa nie wystarczają. Do wypośrodkowania konieczności pobierania i wysokości nadzwyczajnych składek na końcu roku wykaz asekuracyi w tymże roku zachodzących się wystawi. Również stany szkód tego roku w kolei alfabetycznej miejsc przytém najbliżiej interesujących z pełną dozwoloną sumą bonifikacyiną i wszelkie inne w biegu roku rozporządzone zapłaty według sum głównych różnych tytułów zapisane zostaną. Jeżeli przytém się okaże, iż kwota ogólnego wydatku przez dochód ogółowy i przez rzeczzone we wstępie zasoby i prowizye pokrytą nie zostanie, wtedy na mocy po-

Gingange erwähnten Bestände und Zinsen nicht gedeckt wird, so wird auf den Grund des obigen Auszuges eine Repartition der außerordentlichen Beiträge nach Verhältniß der Versicherungssummen angefertigt und unter Beifügung einer summarischen Uebersicht von der im Laufe des Jahres stattgefundenen Einnahme und Ausgabe die Einzahlung mittelst besonderen Ausschreibens der Direktion veranlaßt, worauf sodann die Zahlung derselben bei Vermeidung exekutivischer Beitreibung in vier Wochen nach dem Ausschreiben geleistet werden muß.

Die etwa verbleibenden Rückstände werden in der §. 30. angegebenen Weise beigetrieben. Für den nicht zu besorgenden Fall, daß das Bedürfnis eines Jahres an ordentlichen und außerordentlichen Beiträgen zusammen Ein Prozent der Versicherungssumme übersteigen sollte, können die aufgesammelten Ueberschüsse und Fundationsbeiträge bis zur Hälfte des Bestandes zur Deckung des Bedarfs verwendet werden. Sollten auch diese nicht ausreichen, so muß das Erforderliche von den Mitgliedern der Sozietät anderweit aufgebracht werden.

§. 32.

Die Verwendungen aus dem Reservefonds sind jedoch nur als Vorschüsse zu betrachten, auf deren Erstattung Bedacht zu nehmen ist, wenn Ersparnisse an den ordentlichen Beiträgen stattfinden.

Bei seinem freiwilligen oder unfreiwilligen Austritte aus der Sozietät kann Niemand die Rückerstattung seines Fundationsbeitrages oder einen Antheil an dem sonstigen Sozietätsvermögen beanspruchen.

§. 33.

Der aus den Fundationsbeiträgen und anderweit zu bildende Reservefonds darf nur bis zur Höhe des doppelten Betrages der ordentlichen Beiträge angesammelt werden, und die darüber sich ergebenden Ueberschüsse sollen alsdann auf

wyższego wyciągu repartycya nadzwyczajnych składek w stosunku sum zabezpieczenia się wygotuje i pod dołączeniem sumarycznego wykazu dochodu i rozchodu w biegu roku zachodzącego wpłacenie za pomocą osobnego wypisania dyrekcyi rozporządzoném zostanie, na co potem zapłata takowych pod uniknieniem exekutywnego ściągnięcia w przeciągu czterech tygodni po wypisaniu uiszczoną być musi.

Pozostające zaległości w sposobie w §. 30. podanym ściągnięte zostaną. Na nieprzewidziany przypadek, gdyby potrzeba jednego roku zwyczajnych i nadzwyczajnych składek dokupy jeden procent sumy zabezpieczenia przechodzić miała, zebrane przewyżki i składki fundacyjne aż do połowy zasobu na pokrycie potrzeby obrócone być mogą. Gdyby również te wystarczyć nie miały, natenczas to co potrzeba, przez członków towarzystwa innym sposobem obmyśloném być musi.

§. 32.

Obrócenia z funduszu rezerwowego jednakoż tylko za fundusze uważane być mają, o których zwrócenie staranie mieć potrzeba, jeżeli oszczędzenia przy nadzwyczajnych składkach mają miejsce.

Przy swoim dobrowolnym lub niedobrowolnym występie z towarzystwa nikomu nie wolno żądać zwrócenia swęj składki fundacyjnej albo części innego majątku towarzystwa.

§. 33.

Ze składek fundacyjnych i innym sposobem utworzyć się mający fundusz rezerwowy tylko zbierany być powinien aż do wysokości podwójnej sumy składek zwyczajnych, i okazujące się nadtem przewyżki mają potem za

den Beschluß der Repräsentanten zur Ermäßigung der ordentlichen Beiträge, event. zum Erlaß derselben für einen bestimmten Zeitraum verwendet werden.

§. 34.

Solche Affoziierte, welche ihre Beiträge zwei Jahre schuldig bleiben, darf die Sozietät von der fernerer Versicherung ausschließen.

§. 35.

Die Summe des ordentlichen Beitrages bestimmt sich für jedes versicherte Gebäude nach der Klasse, zu welcher es nach seiner Beschaffenheit und dem daraus hervorgehenden Grade seiner Feuergefährlichkeit gehört.

Es bestehen in der Sozietät vier Klassen, und es gehören

zur ersten Klasse:

die massiven Kirchen mit massiver Bedachung;

zur zweiten Klasse:

alle sonstigen massiven Gebäude mit massivem Dache und Giebel;

zur dritten Klasse:

alle Gebäude von Fachwerk oder Holz mit massiver Bedachung;

zur vierten Klasse:

Gebäude aller Art, die mit Stroh, Rohr oder Holz gedeckt sind oder Lehmstrohdächer haben; ingleichen alle als feuergefährlich zu betrachtenden Anlagen, insoweit sie nicht von der Versicherung ganz ausgeschlossen sind (§. 5.).

§. 36.

Ueber die Klasse, in welche ein zur Versicherung angemeldetes Gebäude gestellt werden soll,

urtheilt die repräsentantische Versammlung auf Antrag der Interessenten, unter Berücksichtigung der Umstände, welche das Gebäude betreffen, und unter Zuziehung der Sachverständigen.

§. 34.

Takich stowarzyszonych, którzy ze składkami swojemi dwa lata są w zaległości, wolno towarzystwu wykluczać od dalszego zabezpieczenia.

§. 35.

Suma zwyczajnych składek stanowi się za każdy zabezpieczony budynek podług klasy, do której według swojego stanu i wychodzącego ztąd stopnia niebezpieczeństwa ogniowego należy.

W towarzystwie istnieją cztery klasy, i należą

do pierwszej klasy:

kościół murowany z murowanym pokryciem;

do drugiej klasy:

wszelkie inne budynki murowane z dachówką murowaną i szczytami;

do trzeciej klasy:

wszelkie budynki z pleciska lub drzewa z dachówką murowaną;

do czwartej klasy:

budynki wszelkiego rodzaju, które są pokryte ze słomą, trzciną lub drzewem albo gliniaste dachówki słomiane mają; niemniej wszelkie za niebezpieczne przeciwko ogniowi uważać się mające zakłady, o ile nie są całkowicie wykluczone od zabezpieczenia (§. 5.).

§. 36.

Względem klasy, w której zameldowany do zabezpieczenia budynek ma być stawiony

hat auf das Gutachten des Bezirkskommissarius die Sozietätsdirektion zu bestimmen.

Der Bezirkskommissarius hat dem Eigenthümer das Resultat seines Gutachtens sogleich, damit der letztere, wenn er es nöthig findet, seine Rechte bei der Direktion vor deren Entscheidung näher ausführen könne, hiernach aber auch die Entscheidung der Direktion bekannt zu machen.

Bei dieser Begutachtung und Entscheidung dient die von den Gebäuden beigebrachte Beschreibung zur Grundlage, und wenn etwa diese über irgend einen wesentlichen Umstand nicht hinlängliche Auskunft gäbe, so kann solche von dem Eigenthümer selbst, oder von dem Bezirkskommissarius, oder sonst nach Gutbefinden auf dem kürzesten Wege erfordert werden.

§. 37.

Ist der Eigenthümer mit der Bestimmung der Direktion zufrieden, so hat es dabei sein Bewenden. Will er sich derselben aber nicht unterwerfen, so steht ihm der Weg des Rekurses an den Oberpräsidenten der Provinz und demnächst an den Minister des Innern offen.

Die Bestimmungen der Direktion gelten aber jedenfalls einstweilen dergestalt, daß ein davon abweichendes Resultat des Rekursverfahrens erst von dem nächsten, nach Beendigung desselben eintretenden ordentlichen Eintrittstermin (§. 12.) in Wirksamkeit tritt. Dem Eigenthümer bleibt jedoch unbenommen, bis zu eben diesem Zeitpunkte von der Versicherung ganz abzustehen.

§. 38.

Der ordentliche Beitrag wird hiermit für jede Jahresrate in der

ersten Klasse auf sieben Silbergroschen sechs Pfennige,
zweiten Klasse auf zehn Silbergroschen,

powinna dyrekcyja towarzystwa na sprawozdanie komisarza obwodowego stanowić.

Komisarz obwodowy powinien właścicielowi rezultat sprawozdania swojego natychmiast, aby ostatni, jeżeli to za potrzebném uznaje, prawa swoje u dyrekcyi przed jej decyzją bliżej mógł wykonać, zatem jednakowoż również decyzye dyrekcyi ogłaszać.

Przy tejże opinii i decyzji służy opis budynków złożony za zasadę, i gdyby tenże względem jakiegokolwiek ważnej okoliczności dostatecznego wyjaśnienia nie okazał, wtedy takowe od właściciela samego albo od komisarza obwodowego, lub też według zdania, na najkrótszej drodze zażądaniem być może.

§. 37.

Jeżeli właściciel się zgadza na decyzją dyrekcyi, pozostaje się przy takowej. Jeżeli się takowej nie chce poddać, natenczas droga rekursu do naczelnego prezydenta prowincyi a potem do Ministra spraw wewnętrznych mu służy.

Decyzye dyrekcyi jednakowoż w każdym razie tymczasowo tak dalece mają ważność, iż rezultat zbaczający rekursowego postępowania dopiero po najbliższym po ukończeniu takowego obowiązuje zwyczajnym terminie wstępu (§. 12.) ma ważność. Właściciel jednakowoż aż do tego terminu całkowicie od asekuracyi odstąpić może.

§. 38.

Zwyczajna składka zatem za każdą kwotę roczną

w pierwszej klasie na siedm srebrnych groszy sześć fenygów,
w drugiej klasie na dziesięć srebrnych groszy,

dritten Klasse auf zwölf Silbergroſchen ſechs
Pfennige,
vierten Klasse auf fünfzehn Silbergroſchen

von jedem Einhundert Thaler des Verſicherungs-
werthes beſtimmt. Bei Windmühlen wird ein
Zuſchlag von 200 Prozent (zweihundert Prozent)
zu dem ordentlichen Beitragsſaße der vierten Klasse
gemacht.

§. 39.

Die vorbeſtimmte Klaffeneintheilung und das
Beitragsverhältniß der verſchiedenen Klaffen — ſo-
wie die anderen Beſtimmungen des Reglements —
ſollen, inſofern nicht ſchon früher Veranlaſſung
dazu vorhanden iſt, von fünf zu fünf Jahren,
vom Zeitpunkte der Eröffnung der vereinigten länd-
lichen Feuerſozietät an gerechnet, mit Hülfe der
inzwiſchen geſammelten Erfahrungen einer neuen
Prüfung durch zwanzig Deputirte der Sozietät,
und das Reſultat derſelben Unſerer Genehmigung
unterworfen werden.

§. 40.

Zu dieſem Behuſe werden in jedem der beiden
Regierungsbezirke Königsberg und Gumbinnen
zehn Deputirte zur Reglementsreviſion, ſowie eine
gleiche Anzahl Stellvertreter derſelben in je zehn
von den Sozietätsdirektionen zu Königsberg und
Gumbinnen zu bildenden Wahlbezirken aus der
Zahl der Bezirkskommiſſarien gewählt.

Die Sozietätsdirektion ernennt aus den Be-
zirkskommiſſarien des Wahlbezirks einen Wahl-
kommiſſarius, welcher die bezüglichlichen Bezirkskom-
miſſarien zur Bornahme der Wahl an einem mög-
lichſt in der Mitte des Wahlbezirks gelegenen
Orte durch ſchriftliche Einladung zuſammenberuſt.

Die Wahl ſelbſt erfolgt durch Stimmzetteln,
und iſt über den Akt derſelben eine Verhandlung
aufzunehmen.

w trzeciej klasie na dwanaście srebrnych
groſzy ſześć fenygów,
w czwartej klasie na piętnaście srebrnych
groſzy

od kaſzdych ſtu talarów wartości zabezpieczenia
ſię uſtawia. Przy wiatrakach dopłata 200 pro-
centów (dwóchset procentów) do zwyczajnej
pozycyi ſkładkowej czwartej klasy ſię czyni.

§. 39.

Uſtanowiony poprzednio podział klas i sto-
sunek ſkładkowy różnych klas — jako też dru-
gie poſtanowienia regulaminu, mają, o ile już
dawniej przyczyna do tego nie zachodzi, od
pięciu do pięciu lat od czasu otworzenia po-
łączonego wiejskiego towarzystwa ogniowego
rachując, za pomocą doznanych w tym czasie
doſwiadczeń, nowemu zbadaniu przez dwu-
dziestu deputowanych towarzystwa, i reſultat
takowego Naſzemu potwierdzeniu być pod-
dane.

§. 40.

Na ten cel w kaſzdy z obu obwodów re-
gencyinyh Królewca i Gumbiny dzieſięc de-
putowanych do rewizyi regulaminowej, jako
też równa liczba zaſtępców takowych w ka-
ſzdych dzieſięc przez dyrekcyę towarzystwa
w Królewcu i Gumbiny utworzyć ſię mają-
cych obwodów wyborczych z liczby komiſa-
rzy obwodowych obrani zoſtają.

Dyrekcyja towarzystwa mianuje z komiſarzy
obwodowych obwodu wyborczego komiſarza
wyborczego, który dotyczących komiſarzy ob-
wodowych celem przedſięwzięcia wyboru na
ile może w ſrodku obwodu wyborczego po-
łożoném mieſcu piſmienném zapozwaniem
zwołuje.

Wybór ſam naſtąpi cedułkami głoſowemi
i powinna względem aktu takowego czynność
być ſpiſana.

Weder dem Wahlkommissarius noch den Wählern werden Diäten und Reisekosten für die Ausführung dieses Geschäfts gezahlt.

Die Deputirten Behufs Reglementsrevision erhalten für die Dauer ihres Geschäfts drei Thaler Diäten und funfzehn Silbergroschen Reisekosten für die Meile.

Ani komisarzowi wyborczemu ani wyborcom dyety i koszta podróży za wykonanie trudności tej się nie płacą.

Deputowani celem rewizyi regulaminu pobierają na trwanie swych czynności trzy talary dyet i piętnaście srebrnych groszy kosztów podróży za milę.

VII. Bauliche Veränderungen während der Versicherungszeit.

§. 41.

Wenn während der Versicherungszeit in oder an den Gebäuden eine Veränderung oder Anlage vorgenommen, oder eine solche veränderte Benutzung derselben begonnen wird, welche die Feuergefähr in dem Maaße erhöht, daß solche grundsätzlich die Versetzung des versicherten Gebäudes in eine andere, zu höheren Beiträgen verpflichtete Klasse nach sich ziehen würde, so ist der Versicherte verpflichtet, dem Bezirkskommissarius davon innerhalb Monatsfrist Anzeige zu machen und sich der aus einer solchen baulichen Veränderung oder veränderten Benutzung reglementsmäßig etwa folgenden Ausschließung oder Beitragserhöhung zu unterwerfen. Der Bezirkskommissarius hat über diese Anzeige eine Bescheinigung zu erteilen, welche der Direktion einzureichen ist.

§. 42.

Wird die Anzeige nicht in Monatsfrist geleistet, so muß der Versicherte den vierfachen Betrag des Unterschiedes zwischen den geringeren Beiträgen, welche er entrichtet hat, und den höheren, welche er hätte entrichten müssen, als Strafe zur Feuersozietätskasse einzahlen.

§. 43.

Dieser Strafbeitrag wird von dem Anfange des Jahres an, in welchem die Anzeige hätte gemacht werden sollen, bis zu Ende des Jahres,

VII. Zmiany budowlane w biegu czasu zabezpieczenia.

§. 41.

Przedsiębiorąc w ciągu czasu asekurowania w budynkach lub koło nich jaką odmianę lub jaki zakład, albo takie odmienne używanie, które niebezpieczeństwo ogniowe w takim stopniu powiększa, iż według zasad przeniesienie zabezpieczonego budynku do innej, do wyższych składek zobowiązanej klasy nastąpić musi asekurowany jest obowiązany komisarzowi obwodowemu w przeciągu miesiąca o tém doniesienie uczynić, poczem z takiej budowlanej zmiany albo z takiego zmienionego używania wykluczenie albo podwyższenie składki według regulaminu nastąpi. Komisarz obwodowy względem tego doniesienia poświadczenie udzielić powinien, które dyrekcyi nadesłanem być musi.

§. 42.

Jeżeli doniesienie w przeciągu miesiąca uczynionem nie będzie, natenczas zaasekurowany czterokrotną ilość dyferencji między niższemi składkami, które opłacał a wyższemi, które powinien był opłacać, jako karę do kasy towarzystwa ogniowego złożyć musi.

§. 43.

Kara ta rachować się będzie od początku roku, w którym należało uczynić doniesienie, aż do końca roku, w którym następnie było

in welchem dieselbe nachträglich gemacht oder anderweitig die Entdeckung der vorgenommenen Veränderung erfolgt ist, jedoch nicht über den Zeitraum von drei Jahren hinaus, berechnet.

§. 44.

Dagegen wird zwar die, durch die Veränderung erhöhte Feuergefährdung von der Sozietät von Anfang an mit übernommen; es muß aber, wo eine Versetzung des Gebäudes in eine andere, zu höheren Beiträgen verpflichtete Klasse eintritt, der höhere Beitrag vom Anfange des Jahres an, in welchem die Veränderung stattgefunden hat, noch außer den Strafbeiträgen (§§. 42. und 43.) geleistet werden, jedoch nicht über einen Zeitraum von drei Jahren hinaus.

VIII. Brandschadentare.

§. 45.

Einer förmlichen Abschätzung des Schadens, welcher in einem versicherten Gebäude durch Brand entstanden ist, bedarf es nur, wenn der Brandschaden partiell gewesen und das Gebäude nicht völlig abgebrannt oder zerstört, also ein vollständiger Neubau nicht erforderlich ist.

§. 46.

Alsdann hat dieselbe den Zweck, das Verhältniß zwischen demjenigen Theile des versicherten Bauwerths, welcher durch das Feuer und bei dessen Dämpfung vernichtet, und demjenigen, welcher in einem brauchbaren Zustande geblieben ist, festzustellen.

§. 47.

Sie wird also nicht auf eine bestimmte Geldsumme, sondern vielmehr auf die vernichtete Quote des ganzen versicherten Objekts gerichtet, mithin dadurch ausgesprochen, welcher Theil des Werths,

uczynioném lub na innéj drodze przedsięwzięta odmiana została odkrytą, okresu jednak lat trzech przechodzić nie można.

§. 44.

Wprawdzie przez zmianę podwyższone niebezpieczeństwo ogniowe towarzystwo od początku ponosi, skoro zaś ma miejsce przeniesienie budynku do innéj klasy, wyższe składki opłacać obowiązanej, złożoną być musi wyższa składka od początku roku, w którym zmiana nastąpiła, oprócz kwot za karę (§§. 42. i 43.) ustanowionych, jednakowoż nie nad czas lat trzech.

VIII. Szacowanie szkód pożarowych.

§. 45.

Formalne oszacowanie szkody przez pożar w jakim budynku asekurowanym zrzędzonej wtenczas tylko będzie potrzebne, gdy szkoda takowa była częściową, i budynek zupełnie nie zgorzał, lub zniszczeniu nie uległ, a zatem całkowite odbudowanie nie jest potrzebném.

§. 46.

Oszacowanie szkody co do częściowych uszkodzeń ma wówczas na celu oznaczenie stosunku między tą zabezpieczoną wartością budynkowej częścią, która przez pożar i przy jego gaszeniu została zniszczoną, a tą, która w przydatnym pozostała stanie.

§. 47.

Reguluje się więc nie podług pewnej sumy pieniężnej, ale raczej podług zniszczonej jakiej części całego zaasekurowanego przedmiotu, a zatem zależeć będzie od zniszczonej części

nach dem im §. 20. aufgestellten Gesichtspunkte beurtheilt, vernichtet worden ist.

wartości, z zastosowaniem się do przyjętej w §. 20. zasady.

§. 48.

Dabei dient die der Versicherung des Gebäudes zum Grunde liegende Beschreibung (§§. 17. ff.) oder vorhandene Taxe (§§. 19. 20. 21.) des abgebrannten Gebäudes zur Grundlage, und bleibt nach den Umständen vorbehalten, die etwa mangelhaften Notizen durch den Augenschein, durch Zeugen oder sonst zu vervollständigen.

§. 48.

Wypośrodkowanie oszacowania (§§. 17. nast.) lub taxa (§§. 19. 20. 21.) będące zasadą asekuracji zgorzałego budynku, służą przytém za podstawę, jednakże z zastrzeżeniem, iż uzupełnienie wiadomości brakujących zostawia się, jak wypadnie, naocznemu obejrzeniu, zeznaniu świadków i tym podobnych.

§. 49.

Sowie ein Feuerschaden eingetreten ist, muß der Beschädigte baldmöglichst, und spätestens in drei Tagen nach dem Brande dem Bezirkskommisarius Anzeige davon machen, welcher längstens innerhalb acht Tagen nach der vom Brande erhaltenen Nachricht eine Besichtigung des Schadens unter Zuziehung des Beschädigten und zweier assoziirten Nachbarn, die mit dem Beschädigten in keinem verwandtschaftlichen, noch sonst die Vermuthung ihrer Unparteilichkeit schwächenden Verhältnisse stehen, vorzunehmen hat.

§. 49.

Skoro szkoda przez pożar wynikła, uszkodzony ile może natychmiast, a najpóźniej w przeciągu trzech dni po pożarze komisarzowi obwodowemu doniesienie o tém uczynić powinien, który najpóźniej w przeciągu ósmiu dni po otrzymaném o pożarze uwiadomieniu oględywanie szkody pod przywezwaniami uszkodzonego i dwóch stowarzyszonych sąsiadów, którzy się z uszkodzonym w żadnym pokrewnionym lub innym, przypuszczenie ich bezstronności nadwężającym stosunku nie znajdując, przedsięwziąć powinien.

Ergiebt sich, daß ein Totalschaden vorliegt, so ist darüber an Ort und Stelle eine Verhandlung aufzunehmen, wodurch dieses Resultat festgestellt wird. Handelt es sich aber von einer partiellen Beschädigung, so muß bei der Schadenbesichtigung außerdem noch ein zu der Verhandlung durch Handschlag zu verpflichtender bauverständiger Werkmeister zugezogen und von diesem die Abschätzung nach §§. 46—48. sofort an Ort und Stelle vorgenommen und zum Protokoll erklärt, der Beschädigte selbst auch darüber gehört werden.

Jeżeli się okaże, że szkoda jest całkowita, wtenczas o tém na miejscu protokół ma być spisany, w którym rezultat ten się ustanawia. Jeżeli się zaś tyczy uszkodzenia częściowego, natenczas przy oględywaniu szkody prócz tego jeszcze do téj czynności daniem ręki zobowiązać się mający werkmistrz znający się na budownictwie przywezwanym i przez niego taxa ta według §§. 46—48. natychmiast w miejscu przedsięwziętą i do protokołu oświadczony uszkodzony zaś sam o tém słuchany być musi.

In diese über den Brandschaden aufzunehmende Verhandlung muß Alles, was über sonstige, die Sozietät nach Inhalt des gegenwärtigen Reglements angehende Gegenstände bekannt und durch Zeugen oder sonst zu ermitteln ist, verzeich-

W tym względem szkody pożarowej spisać się mającym protokule wszystko zapisaném być musi, co względem innych, towarzystwa według osnowy niniejszego regulaminu dotyczących przedmiotów jest wiadomém i przez

net und Jeder, der durch den Brand beschädigt ist, darüber, ob, wo und wie hoch er — sei es sein Immobilien- oder Mobilienvermögen — gegen Feuer versichert habe, umständlich vernommen werden.

Es versteht sich, daß bei diesen Geschäften das in den Händen des Beschädigten oder des Bezirkskommissarius befindliche Exemplar des Katasters einzusehen, das abgebrannte Gebäude nach seiner Nummer, Länge, Breite und übrigen Beschaffenheit im Protokolle umständlich zu bezeichnen und überhaupt nach der dem Bezirkskommissarius zu erteilenden Instruktion zu verfahren ist.

§. 50.

Ist ein Bauhandwerker im Umkreise von drei Meilen nicht vorhanden, so soll es bei Partialschäden genügen, wenn die Taxe bloß von dem Bezirkskommissarius und den beiden zur Brandschadenaufnahme zugezogenen unbetheiligten Assoziierten unter Mitwirkung des Dorfschulzen oder Dorfsältesten aufgenommen wird. Die zur Brandschadenaufnahme zuzuziehenden beiden unbetheiligten Assoziierten, wenn sie nicht am Orte des Brand Schadens wohnen, sowie die zur Abschätzung von Partialschäden zuzuziehenden Bauhandwerker sind von den Beschädigten mittelst freier Fuhre herbeizuholen und zurückzuschaffen.

§. 51.

Den polizeilichen Verordnungen unbeschadet sind die Versicherten gegen die Sozietät verpflichtet, folgende Löschgeräte stets im brauchbaren Stande zu erhalten:

- a) bei jedem Wohnhause eine Leiter, die bis an den First des Hauses reicht;

Jahrgang 1860. (Nr. 5290.)

świadków lub innym sposobem się da wyposrodkowac, i każdy, kto przez pożar szkodę ucierpiał, o tém, czy, gdzie, i w jakiej wysokości on — bądź swój majątek nieruchomy lub ruchomy — przeciwko ognio wi zabezpieczył, szczególnie słuchanym być musi.

Rozumi się, że przy takich czynnościach wygotowanie katastru w rękach uszkodzonego lub komisarza obwodowego znajdujące się przeglądowaném, spalony budynek podług swego numeru, długości, szerokości i innego stanu w protokole specjalnie oznaczonym i w ogóle według instrukcyi komisarzowi obwodowemu udzielić się mającej postępowaném być musi.

§. 50.

Jeżeli rzemieślnika budowniczego w okolicy trzech mil nie masz, natenczas przy szkodach parcyalnych ma wystarczyć, jeżeli taxa tylko przez komisarza obwodowego i obu do spisania szkody pożarowej przywезwanych nieinteresujących towarzyszyów pod spółprzywезwaniem soltysa wiejskiego lub najstarszego ze wsi spisana zostaje. Przywезwac się mający do przyjęcia szkody pożarowej obaj nieinteresujący stowarzyszeni, skoro w miejscu pożaru nie mieszkają, jako też przywезwac się mający do otaxowania szkód częściowych rzemieślnicy budowniczy powinni być ze strony uszkodzonych za pomocą wolnej fury przywезieni i napowrót odesłani.

§. 51.

Bez względu na rozporządzenia policyjne, zabezpieczeni naprzeciwko towarzystwu są obowiązani, następujące narzędzia do gaszenia zawsze utrzymywać w stanie do użytku zdolnym:

- a) przy każdym budynku mieszkalnym jedną drabkę, idącą aż do szczytu domu;

[130]

- b) zu jedem Schornstein einen Wassereimer;
- c) auf drei Häuser einen Feuerhaken, und
- d) auf die kleinste Ortschaft und auf jede sechs Häuser einen Wasserküven (eine Kufe).

Wenn ausgemittelt wird, daß diese Löschgeräthe ganz oder zum Theil bei dem Brande gefehlt haben, so soll der Anschaffungswertb derselben zur Sozietätskasse entrichtet, oder von der Brandvergütung in Abzug gebracht, aus diesem Betrage aber die Anschaffung des fehlenden Löschgeräths bewirkt werden.

Dagegen sind die im Gebrauche zum Löschen des Feuers beschädigten Drucksprizen, jedoch keine andere Löschgeräthe, auf Kosten der Sozietät wieder herzustellen, auch gewährt letztere den Affoziierten zu Anschaffung neuer Feuersprizen eine Beihülfe von dreißig Prozent ihres Werths.

§. 52.

Diejenigen, welche Wiederherstellung ihrer beim Löschen des Feuers gebrauchten und beschädigten Drucksprizen auf Kosten der Sozietät verlangen wollen, müssen die Beschädigung sofort nach der Dämpfung des Feuers auf der Brandstelle, oder, wenn sich dieselbe erst auf der Rückfahrt ereignet hat, spätestens innerhalb acht Tagen dem Ortsvorstande oder Feuerlöschkommissarius anzeigen.

Die Ortsvorstände oder Feuerlöschkommissarien sind verpflichtet, die angezeigte Beschädigung zu besichtigen und über den Befund eine glaubhafte Bescheinigung auszustellen.

§. 53.

Die über den Brandschaden aufgenommene Verhandlung (§. 49.) wird sofort an die Feuersozietäts-Direktion eingesandt, welche, insofern es

- b) dla każdego kominu jeden węborek do wody;
- c) na trzy budynki jeden hak ogniowy, i
- d) dla najmniejszej miejscowości i na każde sześć budynków jedną kufę do wody.

Jeżeli się wypośrodkuje, że te narzędzia całkowicie albo po części przy pożarze brakowały, natenczas wartość obmyślenia takowych do kasy towarzystwa ma być uiszczoną albo od bonifikacyi pożarowej otrąconą, z kwoty tej zaś obmyślenie brakujących narzędzi do gaszenia uskutecznióm.

Natomiast w używaniu przy gaszeniu ognia uszkodzone sikawki ciskące, ale żadne inne narzędzia gaszenia, na koszt towarzystwa znów wystawione być muszą, również ostatnia stowarzyszonym do obmyślenia nowych sikawek ogniowych pomoc trzydziestu procentów wartości takowych udziela.

§. 52.

Ci, którzy przywrócenie swych przy gaszeniu ognia używanych i uszkodzonych sikawek ciskących na koszt towarzystwa chcą żądać, powinni uszkodzenie natychmiast po gaszeniu ognia na miejscu pożarowém, albo, jeżeli takowe dopiero na drodze powrotu nastąpiło, najpóźniej w przeciągu ósmiu dni przełożeństwu miejscowemu albo komisarzowi gaszenia ognia donieść.

Przełożeństwa miejscowe albo komisarze gaszenia ognia są obowiązani, doniesione uszkodzenie oględywać i względem rezultatu wierzytelny atest wystawić.

§. 53.

Względem szkody pożarowej spisany protokół (§. 49.) natychmiast się nadeśle do dyrekcyi towarzystwa ogniowego, która, o ile nie

keiner Nachholung bedarf, und kein Hinderniß entgegensteht, die Vergütung bewilligt und deren Auszahlung verfügt.

§. 54.

Wenn der Beschädigte seinen Brandschaden dem Bezirkskommissarius nicht in der §. 49. vorgeschriebenen Frist anzeigen, und es sich treffen sollte, daß durch die Unterlassung dieser Anzeige die Schadenermittlung unmöglich wird, so verliert er die Vergütung.

§. 55.

Die Liquidation der bei den Verhandlungen etwa vorgekommenen Kosten, welche die Sozietät übernimmt, ist gleichzeitig mit der Brandschadenfeststellungs-Verhandlung einzureichen.

IX. Auszahlung der Brandschaden-Vergütungsgelder.

§. 56.

Die Brandschadenvergütung wird für alle nach den Vorschriften dieses Reglements ausgemittelten Beschädigungen der versicherten Baulichkeiten durch Feuer geleistet, ohne daß die Art und der Grund der Entstehung des Feuers, er beruhe in höherer Macht, Zufall, Bosheit oder Muthwillen, darin einen Unterschied macht.

§. 57.

Wird gegen den Versicherten eine gerichtliche Untersuchung wegen vorsätzlicher Brandstiftung eingeleitet, so darf die Sozietät nicht eher Zahlung leisten, als bis das Erkenntniß ergangen und rechtskräftig geworden ist.

potrzeba dodatkowej korespondencji, i szkoda nie jest przeciwną, bonifikacyę dozwoli i wypłacanie takowej rozporządzi.

§. 54.

Gdyby uszkodzony swoją szkodę pożarową komisarzowi obwodowemu w terminie w §. 49. przepisany nie miał donieść, i gdyby się trafiło, że przez zaniechanie tego doniesienia wypośredkowanie szkody jest niemożliwem, natenczas bonifikacyę utraci.

§. 55.

Likwidacya jakichkolwiek przy czynnościach wynikłych kosztów, które towarzystwo przyimuje, razem z czynnością ustanowienia szkody pozorowej nadesłaną być powinna.

IX. Wypłacanie pieniędzy bonifikacyjnych za szkody pożarowe.

§. 56.

Bonifikacya wypłaca się według niniejszego regulaminu za wszelkie przez pożar zrządzone uszkodzenia asekurowanych budynków bez różnicy, czyli pożar powstał przez piorun, przypadek, złość lub swawolę.

§. 57.

Jeżeli przeciwko zabezpieczonemu sądowe śledztwo dla umyślnego spowodowania pożaru zaprowadzonym zostanie, natenczas towarzystwu niewolno prędzej uiszczać zapłaty, nim wyrok jest wydany i się stał prawomocnym.

§. 58.

Wenn das Feuer von dem Versicherten selbst vorsätzlich verursacht, oder mit seinem Wissen und Willen, oder auf sein Geheiß von einem Dritten angelegt worden ist, so fällt die Verbindlichkeit der Sozietät zur Zahlung der Brandschadenvergütung fort.

Wegen bloßen Verdachts, daß der Versicherte das Feuer vorsätzlich verursacht habe, kann diese Zahlung nur dann vorenthalten werden, wenn der Verdacht so dringend ist, daß auf den Grund desselben wider ihn die gerichtliche Untersuchung eröffnet worden.

In diesem Falle hängt es von dem Ausfalle des Urtheils ab, ob die Brandschadenvergütung definitiv wegfällt, oder nach rechtskräftig entschiedener Sache nachzuzahlen ist.

Wird nämlich der Versicherte freigesprochen, so muß die Nachzahlung erfolgen; im Falle einer Verurtheilung aber ist die Sozietät dazu nicht verpflichtet.

§. 59.

Ist der Versicherte, erst nachdem er die Brandschadenvergütung empfangen hat, wegen vorsätzlicher Brandstiftung zur Untersuchung gezogen und bestraft worden, so kann die Sozietät die gezahlte Vergütung von dem Beschädigten zurückfordern.

§. 60.

Ist der Brand entweder durch ein bloßes Versehen des Versicherten selbst, oder von seinem Ehegatten, seinen Kindern oder Enkeln, oder von seinem Gesinde oder seinen Hausgenossen verursacht worden, so darf deshalb die Zahlung der Brandschadengelder von Seiten der Sozietät nicht verweigert oder vorenthalten werden. Der Sozietät bleibt aber in solchen Fällen der Civilanspruch

§. 58.

Jeżeli asekurowany sam ogień rozmyślnie zrządził, lub tenże przez kogo trzeciego z jego wiedzą i wolą, lub na jego rozkaz podłożonym został, obowiązek towarzystwa do wypłaty bonifikacyi ustaje.

Dla samego zaś podejrzenia, jakoby asekurowany rozmyślnie pożar sprawił, wypłata bonifikacyi tylko wtenczas odmówioną być może, jeżeli podejrzenie jest w istocie tak naglące, iż z tego powodu śledztwo sądowe rozpoczętém zostało.

W takim razie zawisło jedynie od wyroku, czyli bonifikacya definitywnie upadnie lub po stanowczém rozstrzygnięciu sprawy będzie musiała być wypłaconą.

Jeżeli bowiem asekurowany wyrokiem zostanie uwolniony, musi mu być bonifikacya wypłaconą; w razie zaś potępiającego wyroku nie jest towarzystwo do zapłaty zobowiązaném.

§. 59.

Jeżeli zabezpieczony dopiero po odebraniu bonifikacyi szkody pożarowej dla umyślnego spowodowania ognia do indagacyi pociągniętym i ukaranym został, natenczas towarzystwu wolno, płaconą bonifikacyę od uszkodzonego napowrót żądać.

§. 60.

Jeżeli pożar powstał skutkiem nieostrożności samego asekurowanego lub jego małżonka, dzieci lub wnuków albo czeladzi lub jego spółdomowników, dla tego zapłaty bonifikacyi ogniowej towarzystwo odmówić ani wstrzymać nie może. Towarzystwu zastrzega się jednakowoż w takich przypadkach pretensya cywilna do zwrócenia według praw powszechnych

auf Rückgewähr nach den allgemeinen Gesetzen insoweit vorbehalten, als dem Versicherten ersteren Falls in seinen eigenen Handlungen, anderen Falls in der hausväterlichen Beaufsichtigung der vorgedachten Personen eine grobe Verschuldung zur Last fällt.

§. 61.

Ob und wie weit sonst die Sozietät gegen einen Dritten, welcher den Ausbruch des Feuers verschuldet hat, im Wege des Civilprozesses auf Entschädigung klagen könne, wird nach den allgemeinen gesetzlichen Bestimmungen beurtheilt. Alle Rechte und Ansprüche auf Schadenersatz aber, welche dem Versicherten selbst gegen einen Dritten zustehen möchten, gehen bis auf den Betrag der von der Sozietät geleisteten Brandschadenvergütung kraft der Versicherung auf die Sozietät über.

§. 62.

Derjenige Schaden, welcher im Kriege durch ein Feuer entsteht, welches, gleichviel ob von freundlichen oder von feindlichen Truppen, nach Kriegsgebrauch, d. h. zu Kriegsoperationen oder zur Erreichung militairischer Zwecke, auf Befehl eines militairischen Befehlshabers vorsätzlich erregt worden, wird von der Sozietät nicht vergütet.

§. 63.

Daß ein von kriegsführenden Truppen vorsätzlich erregtes Feuer zu militairischen Zwecken und also mit kriegsrechtmäßigem Vorsatze erregt worden, wird im zweifelhaften Falle vermuthet, wenn der Befehl dazu oder zu solchen Operationen, wovon der entstandene Brand eine nothwendige oder mit gewöhnlichem Verstande als wahrscheinlich vorauszu sehende Folge gewesen, wirklich ertheilt worden ist.

nich, o ile zabezpieczonemu w pierwszym razie we własnych uczynkach, w drugim razie w dozorze nad swoim domostwem ciężka wina jest udowodniona.

§. 61.

Czy i jak dalece towarzystwo przeciw każdemu trzeciemu, z którego winy powstał ogień, w drodze procesu cywilnego skarżyć może o wynagrodzenie, rozpoznać należy według ogólnych postanowień prawa. Wszelkie zaś prawa i roszczenia o wynagrodzenie szkody, któreby asekurowanemu przeciw trzeciemu służyć mogły, przechodzą aż do ilości uiszczonej przez towarzystwo bonifikacyi za szkody mocą asekuracyi na towarzystwo.

§. 62.

Szkód w ciągu wojny przez ogień zrzadzonych, bądź, że pożar przez wojska przyjacielskie lub nieprzyjacielskie, obyczajem wojennym, to jest końcem działań wojennych lub w zamiarze dopięcia jakiego celu wojskowego na rozkaz dowódcy wojskowego umyślnie sprawiony został, towarzystwo bonifikować nie będzie obowiązane.

§. 63.

Że wojska wojujące pożar dla dopięcia celów wojennych, a zatem z postanowieniem na prawie wojny opartem rozmyślnie sprawiły, domyslać się można w przypadkach wątpliwych ztąd, gdy rzeczywiście danym był rozkaz do tego, lub do takich działań, których powstały pożar był skutkiem, który na konieczności polegał lub zdrowym rozsądkiem za podobny do prawdy mógł być przewidzianym.

§. 64.

Ein solcher Befehl aber kann in Fällen, wo dessen Wirklichkeit, sei es geradezu oder auch nur aus den erwiesenen begleitenden Umständen, nicht zu erweisen ist, nur dann vermuthet werden, wenn die Anzündung eines Gebäudes durch Truppen während eines Gefechts, oder auf einem Rückzuge im Angesichte des Gegners, oder während einer Belagerung bei Armirung des Places geschehen ist.

§. 65.

Feuerschäden, die im Kriege durch Ruchlosigkeit, Muthwillen oder Bosheit des Militärs und Armeegefolges, oder gar nur auf Veranlassung des Kriegszustandes entstehen, sind von der Brandvergütung durch die Sozietät keinesweges ausgeschlossen.

§. 66.

Eben so wenig sind von dieser Vergütung solche Beschädigungen der Gebäude ausgeschlossen, welche durch den Blitz, wenn solcher nicht gezündet, sondern bloß zertrümmert hat, hervorgebracht worden, noch auch solche, welche einer assoziirten Baulichkeit zwar nicht durch das Feuer selbst, aber durch die Löschung des Feuers und zum Behuf derselben, oder um die weitere Verbreitung des Feuers zu verhüten, z. B. durch ein von den die Löschanstalten leitenden Behörden oder Personen angeordnetes, oder doch nachher als nöthig oder nützlich zur Feuerlöschung nachgewiesenes Einreißen oder Abwerfen von Wänden, Dächern u. s. w., an den in der Versicherung begriffenen Theilen desselben zugesügt sind. Schäden aber, welche durch Erdbeben, Pulver- und andere Explosionen oder ähnliche Naturereignisse verursacht sind, werden nur dann vergütet, wenn ein solches Ereigniß Feuer verursacht hat, und die Schäden selbst also Brandschäden sind.

§. 64.

Rozkaz zaś takowy w przypadkach, gdzieby jego rzeczywiste wydanie, bądź to wprost, bądź też tylko z wykazanych okoliczności towarzyszących, udowodnioném być nie mogło, wtenczas tylko może być przypuszczonym, gdy zapalenie jakiego budynku przez wojsko w ciągu bitwy, lub podczas odwrotu w obec nieprzyjaciela, lub w czasie oblężenia albo przed oblężeniem przy uzbrajaniu twierdzy nastąpiło.

§. 65.

Szkody ogniowe w ciągu wojny przez niesforność, swawolę lub złość wojska i czeladzi obozowej wyrządzone, albo też ze stanu wojny wynikłe, nie są do bonifikowania przez towarzystwo bynajmniej wyłączone.

§. 66.

Nie są podobnież wyłączone od bonifikacyi uszkodzenia budynków pochodzące z uderzenia pioruna, chociaż ten nie zapalił, lecz tylko część jaką budynku zgruchotał, ani takie, które asekurowany budynek wprawdzie nie przez ogień, ale skutkiem lub celem gaszenia, albo końcem zapobieżenia dalszemu szerzeniu się ognia, np. przez nakazane od uposażonych władz lub osób, albo później jako potrzebne lub pożyteczne do gaszenia ognia udowodnione rozrzucenie lub zwalenie ścian, dachów i t. d., na asekurowanych częściach onegoż poniósł. Szkody zaś przez trzęsienie ziemi, eksplozye prochów lub czego innego, albo przez podobne wypadki natury zrządzone, wtenczas tylko będą wynagrodzone, jeżeli ztąd ogień wyniknął i szkody zatem są szkodami ogniowymi.

§. 67.

Bei Partialschäden erfolgt die Vergütung in derselben Quote der Versicherungssumme, als von den versicherten Gebäudetheilen nach §. 47. für abgebrannt oder vernichtet erachtet worden.

§. 67.

W razie uszkodzeń częściowych następuje bonifikacya w téj saméj ilości sumy asekuracynej, ile z asekurowanych budynków według §. 47. za spalone lub zniszczone uznano.

§. 68.

Bei Totalschäden wird die ganze versicherte Summe vergütet und auf die etwaigen Ueberbleibsel nichts in Abzug gebracht. Vielmehr werden solche dem Eigenthümer zu den Kosten der Schuttaufräumung und Planirung überlassen.

§. 68.

Za cały zaś budynek spalony bonifikowaną będzie cała suma asekuracyina, bez żadnego na pozostałe szczątki potrącenia. Takowe owszem służyć będą właścicielowi na koszt za uprzątnienie gruzu i urównanie pogorzelska.

§. 69.

Mit Ausnahme des zur Beseitigung einer weiteren Feuergefährdung nöthigen Weg- und Aufräumens, worauf schleunig zu halten, dürfen die Materialien der abgebrannten und eingerissenen Gebäude nicht bei Seite geschafft, noch sonst verwendet, auch etwa noch stehende Gebäudetheile, außer im Falle einer Gefahr drohenden Einsturzes, nicht abgetragen werden, bevor nicht der zuständige Bezirkskommissarius, nachdem er von der Beschädigung Kenntniß genommen, die Erlaubniß dazu erteilt hat. Derjenige Versicherte, welcher dawider handelt und dadurch die Ermittlung, ob der Feuerschaden total oder partiell gewesen, oder die Abschätzung der Schadensquote (§§. 45. 46. 47. 67.) vereitelt, verliert seinen Anspruch auf Entschädigung.

§. 69.

Z wyjątkiem potrzebnego, dla ustronienia dalszego niebezpieczeństwa ognia, sprzątnienia i wywiezienia gruzu, co spiesźnie uczynić należy, materiały spalonych i rozerwanych budynków nie powinny być sprzątnione, ani na co innego użyte, ani też stojące jeszcze części budynków rozebrane, krom przypadku grożącego zawalenia niebezpieczeństwem, dopóki na to kompetentny komisarz obwodowy po odebranej wiadomości o uszkodzeniu nie zezwoli. Zaasekurowany wbrew temu działający, i przez to udaremniający wykrycie, czyli szkoda ogniowa była całkowitą lub częściową, lub oszacowanie ilości szkody (§§. 45. 46. 47. 67.), utraci pretensyę do wynagrodzenia.

§. 70.

Die Zahlung der Brandschadenvergütung wird, Falls nicht etwa dem Beschädigten von der Wiederherstellung überhaupt Dispensation erteilt wird (§. 83.), in zwei Raten geleistet.

§. 70.

Zapłata bonifikacyi pożarowej nastąpi, o ile uszkodzonemu od nowego wystawienia w ogóle dyspenzacya udzieloną zostanie (§. 83.), w dwóch ratach.

Die erste Hälfte soll, vorausgesetzt, daß dem Verunglückten nichts im Wege steht, wovon das gegenwärtige Reglement spätere Zahlungsstermine abhängig macht, baldmöglichst und längstens in zwei Monaten nach dem angezeigten (§. 49.) Brandschaden, jedoch nur erst nach dem Eingange der Anzeige der Staatsanwaltschaft, daß gegen den Beschädigten keine Veranlassung zum Einschreiten wegen vorsätzlicher Brandstiftung vorliegt, gezahlt werden.

§. 71.

Die Zahlung der zweiten Hälfte der Brandschadenvergütung soll nicht von der Vollendung des Reetablissemmentsbaues abhängen, sondern schon dann geleistet werden, wenn der Beschädigte durch ein Attest des Bezirkskommissarius nachweist, daß ein der Brandschadenvergütung gleicher Betrag zum Reetablissemmentsbau verwendet und derselbe auf dem Hypotheken-Areale bewirkt worden ist, zu welchem die abgebrannten Gebäude gehörten.

§. 72.

Wenn über den Nachweis der Verwendung des Betrages zum Reetablissemmentsbau eine Differenz zwischen dem Bezirkskommissarius und dem Beschädigten entsteht, so wird die Entscheidung durch zwei unbetheiligte Assoziirte, von denen der eine von dem Bezirkskommissarius, der andere von dem Beschädigten gewählt wird, und durch den Ortsvorstand als Obmann getroffen.

Bei dieser Entscheidung müssen sich sowohl der Bezirkskommissarius als auch der Beschädigte betheiligen.

§. 73.

Die Sozietätskasse ist verpflichtet, die Zahlung der Vergütungsgelder prompt und längstens in

Pierwsza połowa ma, pod przypuszczeniem, że uszkodzonemu nic nie jest w drodze, od czego późniejsze terminy zapłaty na mocy niniejszego regulaminu są zawisłe, ile może natychmiast, a najdłużej w dwóch miesiącach po doniesionej (§. 49.) szkodzie pożarowej, jednakowoż dopiero po nadejściu doniesienia prokuratorowi Rządowej, że przeciwko uszkodzonemu żadna przyczyna do postąpienia względem umyślnego spowodowania pożaru nie zachodzi, być zapłaconą.

§. 71.

Zapłata drugiej połowy bonifikacji szkody pożarowej nie ma zależeć od ukończenia nowego wybudowania, lecz wtedy już ma być uiszczoną, skoro uszkodzony przez atest komisarza obwodowego udowodni, że suma bonifikacji szkody pożarowej zarówno do budowy nowej obróconą i że takowa na tym gruncie hipotecznym wykonana została, do którego spalone budynki należały.

§. 72.

Jeżeli względem dowodu obrócenia sumy na budowę przywrotną dyferencja między komisarzem obwodowym a uszkodzonym powstaje, decyzyja o tém przez dwóch nieinteresujących stowarzyszonych, z których jeden ze strony komisarza obwodowego, drugi przez uszkodzonego się obiera, i przez przełożęństwo miejscowe jako superarbitra nastąpi.

Przy tejże decyzyi tak komisarz obwodowy, jako też uszkodzony poprzestać powinni.

§. 73.

Kasa towarzystwa jest obowiązana czynić wypłaty punktualnie i najdalej w wyznaczonym

den bezeichneten Fristen zu leisten, vorausgesetzt, daß dem Verunglückten nichts entgegensteht, wovon das gegenwärtige Reglement spätere Zahlungs-terminen abhängig macht.

Findet eine längere Verzögerung der Zahlung durch die Schuld der Verwaltung statt, so ist die Sozietät von dem gedachten Termine ab zu den gesetzlichen Verzugszinsen verpflichtet.

§. 74.

Damit die Zahlung der Brandschadenvergütungen sich nicht zu lange hinzieht, wird bestimmt, daß, bei Verlust des Anspruchs auf die Brandschadenvergütung, abgebrannte Wirthschaftsgebäude, Brücken und Zäune binnen zwei Jahren, Wohnhäuser binnen fünf Jahren und öffentliche Gebäude, z. B. Kirchen, Schulen, Dorfsgebäude binnen funfzehn Jahren, vom Brande an gerechnet, retablirt werden müssen.

Eine Verlängerung dieser bestimmten Retablissementsfristen kann von der Direktion nach Anhörung des Bezirkskommissarius bewilligt werden.

§. 75.

Die Zahlung geschieht in der Regel an den Versicherten, und darunter ist allemal der Eigenthümer des versicherten Gebäudes zu verstehen, dergestalt, daß in dem Falle, wenn das Eigenthum des Grundstücks, worauf das versicherte Gebäude steht oder gestanden hat, durch Veräußerung, Vererbung u. s. w. auf einen Anderen übergeht, damit zugleich alle aus dem Versicherungsvertrage entspringenden Rechte und Pflichten, auch in Ansehung eines bereits früher stattgefundenen Brandes, für übertragen geachtet werden.

§. 76.

Die Sozietät ist aber nicht verbunden, sich nach den Besitzveränderungen zu erkundigen, viel-

Jahrgang 1860. (Nr. 5290.)

nach poprzednio terminach, skoro pogorzelcowi nie stoi nic na przeszkodzie, dla czegoby podług niniejszego regulaminu wypłata od późniejszego terminu zawisła.

W razie dłuższej przewłoki towarzystwo z winy administracji, od tego rachując terminu, obowiązane jest zapłacić prowizją ex mora prawem przepisaną.

§. 74.

Aby zapłata bonifikacyi szkód pożarowych za długo wstrzymaną nie była, stanowi się, iż, pod uniknieniem utraty pretensyi o wynagrodzenie szkody pożarowej, spalone budynki gospodarskie, mosty i płoty w przeciągu dwóch lat, budynki mieszkalne w przeciągu pięciu lat, i budynki publiczne, np. kościoły, szkoły, budynki gminne, w przeciągu piętnastu lat od pożaru rachując, przywrócone być muszą.

Przedłużenie tychże przeznaczonych terminów przywrócenia przez dyrekcyą po słu-
chaniu komisarzy obwodowych dozwolonym być może.

§. 75.

Wypłata czyni się zwykle do rąk asekurowanego, t. j. właściciela zabezpieczonego budynku, tak, iż w przypadku, gdy własność gruntu, na którym budynek zabezpieczony stoi lub stał, przez sprzedaż, sukcesyę i t. p. na innego przechodzi ze zmianą tą, wszystkie wraz wpływające z umowy asekuracyjnej prawa i obowiązki również co do pożaru już dawniej nastąpionego za przeniesione na nowego właściciela uważane być mają.

§. 76.

Towarzystwo zaś nie jest obowiązane, dowiadywać się o zmianach w posiedzeniu,

mehr zahlt sie an den Besitzer, welchen der Bezirkskommissarius auf Grund des Katasters als den Beschädigten angiebt, wenn nicht ein Anderer rechtzeitig dagegen Einspruch gethan hat.

§. 77.

Der Bezirkskommissarius hat für die Untersuchung des vorgefallenen Brandschadens und die Aufnahme der desfallsigen Verhandlung, sowie die Vornahme der Behufs Liquidirung der Brandschadenvergütungen erforderlichen Baurevisionen Diäten und Meilengelder zu erhalten.

An Diäten werden zwei Thaler, an Meilengelder ein Pauschquantum von zwei Thalern für jede Reise bewilligt.

Bei Entfernungen von unter einer Viertelmeile vom Wohnorte des Bezirkskommissarius werden weder Diäten noch Meilengelder gezahlt.

Nur für die Vornahme der Brandschadenuntersuchung und für eine einmalige Baurevision bei jedem beschädigten Affozirten Behufs Liquidirung der Brandschadenvergütungen werden die Diäten der Bezirkskommissarien aus dem Sozietätsfonds gezahlt, das Pauschquantum an Meilengeldern, sowie die Diäten für öftere Baurevisionen müssen die Beschädigten selbst tragen, welche Beträge jedesmal nach erfolgter Revision und Festsetzung der Liquidation von der anzuweisenden Vergütung in Abzug zu bringen sind.

Die beiden bei der Brandschadenermittlung zuzuziehenden Affozirten (§. 49.) haben dagegen auf eine Vergütung an Diäten oder Reisekosten keinen Anspruch.

owszém płacić będzie temu posiadzicielowi, którego komisarz obwodowy na mocy katastru wskaże jako uszkodzonego, a kto inny przeciw temu nie zaprotestuje.

§. 77.

Komisarzowi obwodowemu należą się za zbadanie spowodowanej szkody pożarowej i spisanie dotyczącego protokołu, jako też za przedsięwzięcie rewizyi budowli celem likwidowania bonifikacyi szkód potrzebnych, dyety i milowe.

Dyet pozwalają się dwa talary, milowego pozycya ogółowa dwóch talarów za każdą podróż.

Przy odległościach mniej niżeli ćwierć mili od zamieszkania komisarza obwodowego ani dyety ani milowe się płacą.

Tylko za przedsięwzięcie zbadania szkody pożarowej i za jednorazową rewizyę budowlową u każdego uszkodzonego stowarzyszonego celem likwidacyi wynagrodzeń szkód pożarowych dyety komisarzy obwodowych z funduszu towarzystwa płacone zostaną, pozycyę ogółową milowego, jako też dyety za powtórne rewizye budowlowe uszkodzeni sami ponieść muszą, które sumy każdego razu po nastąpisznej rewizyi i ustanowieniu likwidacyi od przekazywać się mającej bonifikacyi potrącone być powinny.

Obaj przy wypośredkowaniu szkody pożarowej przywezowani stowarzyszeni zaś (§. 49.) o wynagrodzenie dyet i kosztów podróży i pretensyi nie mają.

X. Folge des Brandunglücks und des Abbruchs eines versicherten Gebäudes in Bezug auf den Austritt des Versicherten aus der Sozietät und auf die Wiederherstellung des Gebäudes.

§. 78.

Wer ein Gebäude durch Brand gänzlich verliert, wird in Ansehung desselben, ohne daß es dazu seiner Erklärung bedarf, als ein solcher angesehen, der mit dem Eintritt des Brandes aus der Sozietät ausgetreten und nur noch zu allen Beiträgen des laufenden Jahres, in welchem der Brand Statt hatte, verpflichtet ist.

Wenn er also mit dem wiederhergestellten Gebäude ferner versichert bleiben will, so muß er sich von Neuem in die Sozietät aufnehmen lassen.

§. 79.

Der Abbruch eines bei der Sozietät versicherten Gebäudes soll bezüglich des Austritts aus der Sozietät und des Eintritts des wiederhergestellten Gebäudes in dieselbe, sowie in Ansehung der Fundationsbeiträge (§. 27.) mit denselben Folgen, wie der Verlust eines versicherten Gebäudes durch den Brand verbunden sein.

Dem Abbrechenden sollen indeß, wenn er das abgebrochene Gebäude noch im Laufe des Jahres wieder aufbaut und das in die Stelle des abgebrochenen neu erbaute Gebäude zur Versicherung bringt, die etwa bereits gezahlten laufenden Jahresbeiträge für das abgebrochene Gebäude zu Gute kommen.

Kann der Antrag auf Wiederversicherung des in die Stelle des abgebrochenen neu errichteten

X. Skutek nieszczęścia pożaru i rozerwania zabezpieczonego budynku co do występu zabezpieczonego z towarzystwa i przywrócenia budynku.

§. 78.

Kto budynek jaki całkiem przez ogień utraci, ten pod względem onegoż, bez potrzeby deklarowania się z jego strony, uważanym będzie za występującego z początkiem pożaru z towarzystwa i obowiązany tylko jeszcze do wszelkich składek bieżącego roku, w którym pożar miał miejsce.

Jeżeli więc z przywróconym budynkiem chce być nadal asekurowanym, winien nowo przystąpić do towarzystwa.

§. 79.

Rozerwanie zabezpieczonego przy towarzystwie budynku względem występu z towarzystwa i przystępu przywróconego budynku do takowego, jako też co do składek fundacyjnych (§. 27.) te same ma mieć skutki, jak utrata zabezpieczonego budynku przez pożar.

Rozrywającemu zaś, jeżeli rozerwany budynek jeszcze w biegu roku na nowo wybuduje, i ten w miejsce rozerwanego nowo wystawiony budynek do zabezpieczenia doprowadzi, którekolwiek zapłacone już bieżące składki roczne za rozerwany budynek porachowane być mają.

Jeżeli wniosek o nowe zabezpieczenie budynku w miejsce rozerwanego na nowo wysta-

Gebäudes während der Rundreise des Bezirkskommissarius erledigt werden, so werden die Kosten sowie bei neuen Versicherungen, welche vor dem 1. Oktober angemeldet worden (§. 111.), getragen; kann dieses nicht geschehen, so hat der Versicherungsnehmer die Kosten für die neue Katasteraufnahme allein zu tragen.

§. 80.

Auch ein noch nicht wiederhergestelltes Gebäude kann im Voraus versichert werden, wenn der Beschädigte die Abmessungen, die Bauart und die Versicherungssumme dem Bezirkskommissarius zur Prüfung anzeigt, und dessen gutachtliche Bescheinigung bei der Direktion eingeht. Ist darauf der Rumpf des Gebäudes fertig, so erhält der Versicherte im Falle eines Brandes die Hälfte, und wenn auch das Dach bereits fertig war, drei Viertel der Versicherung vergütet. Er muß aber jeden Falls den vollen Beitrag für das ganze Jahr, für welches er die Versicherung suchte, entrichten.

Dasselbe gilt von neuen Gebäuden bereits assoziirter Besitzer.

Ist der Bau vollendet, so bleibt es Sache des Besitzers, dies nachzuweisen (§§. 12. 18.), um im Falle eines Brandes auf die volle Versicherung Anspruch zu machen.

§. 81.

Ist aber der Brandschaden nur partiell gewesen, so wird durch das Ereigniß des Brandes an sich, der aus §. 26. folgenden Befugnisse unbeschadet, der Versicherungsvertrag in keiner Rücksicht unterbrochen, und es muß nur nach Wiederherstellung des Gebäudes den Erfordernissen der

wionego podczas podróży obwodowej komisarza obwodowego załatwionym być może, natenczas koszta jak przy nowych zabezpieczeniach, które przed dniem 1. Października zameldowane zostały (§. 111.), poniesione zostaną; jeżeli to nastąpić nie może, natenczas biorący zabezpieczenie koszta spisania nowego katastru sam ponieść powinien.

§. 80.

Również budynek, który jeszcze nie jest przywrócony, naprzód zabezpieczony być może, skoro uszkodzony rozmiary, sposób budowy i sumę zabezpieczenia komisarzowi obwodowemu do zbadania doniesie i jego poświadczenie ze sprawozdaniem u dyrekcji nadejdzie. Jeżeli na to kadłub budynku jest gotowy, wtedy zabezpieczony w przypadku pożaru otrzyma połowę, i jeżeli też pokrycie już było ukończonem, trzy czwarte części bonifikacyi wynagrodzonem dostanie. Powinien jednakowoż na każdy przypadek pełną składkę za cały rok, za który bonifikacyę poszukiwał, opłacać.

Toż samo ma ważność od nowych budynków już stowarzyszonych posiadzicieli.

Jeżeli budowa jest ukończoną, wtenczas należy do posiadziciela, to udowodnić (§§. 12. 18.), aby w przypadku pożaru czynić mógł pretensyę o zupełne wynagrodzenie.

§. 81.

Jeżeli zaś tylko część budynku się spaliła, zdarzenie to bez naruszenia wychodzących z §. 26. upoważnień samo nie przerywa pod żadnym względem umowy asekuracyjnej, i należy tylko po restauracyi budynku dopełniać na nowo warunków §§. 16—22. i kataster w ra-

§§. 16—22. von Neuem Genüge geleistet und das Kataster erforderlichen Falls darnach berichtigt werden.

§. 82.

In der Regel hat jeder Assoziirte, welcher ein Gebäude durch Brand gänzlich verliert, gegen die Cozietät die Verpflichtung, das abgebrannte Gebäude auf demselben Hypotheken-Areal, zu welchem das abgebrannte Gebäude gehörte, wiederherzustellen und nur unter dieser Bedingung auf die Auszahlung der Vergütungsgelder Anspruch (§§. 70. ff.) Indessen hängt dieser Anspruch niemals von der Wiederherstellung eines dem abgebrannten völlig gleichen Gebäudes ab, sondern es ist nur erforderlich, daß die Vergütungsgelder lediglich zum Bau verwendet werden.

§. 83.

Doch ist Unsere Regierung befugt, die Wiederherstellung eines abgebrannten Gebäudes entweder überhaupt oder auf dem alten Hypotheken-Areale aus polizeilichen oder anderen höheren Rücksichten zu untersagen, und in diesem Falle darf dem Beschädigten die Vergütung, soweit sie ihm sonst gebührt, nicht vorenthalten werden. Nicht minder bleibt derselben vorbehalten, mit gleicher Wirkung auch schon dann den Abgebrannten auf seinen Antrag vom Wiederaufbau zu entbinden, oder ihm den letzteren auf einem anderen Hypotheken-Areal zu gestatten, wenn keine polizeiliche Rücksicht dem entgegensteht und zugleich nachgewiesen wird, daß nicht auf Anlaß der Bestimmungen der §§. 58. ff. dieses Reglements ein Grund zur Vorenthaltung der Brandvergütungsgelder vorhanden sei. In diesen letzteren Fällen ist jedoch die Regierung an die vorgängige Zustimmung der Kreisstände, welche darüber zur gutachtlichen Erklärung aufzufordern sind, gebunden.

zie potrzeby powinien według tego być sprostowany.

§. 82.

W ogólności każdy stowarzyszony, któremu się budynek jaki całkowicie spalił, ma przeciw towarzystwu obowiązek, spalony budynek na tym samym areale hipotecznym, do którego spalony budynek należał, przywrócić i tylko pod tym warunkiem pretensję o wypłacanie pieniędzy bonifikacyjnych (§§. 70. nast.). Jednakowoż pretensya ta nigdy nie zależy od przywrócenia budynku spalonego całkowicie równego, lecz tylko jest potrzebném, aby pieniądze bonifikacyjne właśnie na budowę były obrócone.

§. 83.

Regencya Nasza jest jednakowoż upoważnioną, przywrócenie spalonego budynku albo w ogóle, lub też na starym areale hipotecznym z policyjnych lub innych wyższych względów zakazać, i niewolno w takim przypadku wstrzymać uszkodzonemu bonifikacyę, o ile mu takowa w prawdzie służy. Niemniej onę się zastrzega z równym skutkiem zgorzalego już natenczas na jego wniosek od nowój budowy uwolnić, albo mu tę ostatnią na innym areale hipotecznym dozwoić, jeżeli żadne policyjne względy temu nie są przeciwnie i zarazem udowodnioném zostanie, że nie zachodzi przyczyna do zatrzymania bonifikacyjnych pieniędzy pożarowych na mocy postanowień §§. 58. nast. regulaminu niniejszego. W tychże ostatnich przypadkach Regencya jednakowoż do uprzedniego przyzwolenia stanów powiatowych jest wiążaną, które względem udzielenia opinii w téj mierze wezwane być mają.

XI. Besondere Bestimmungen in Betreff der Hypothekengläubiger und sonstigen Realberechtigten.

§. 84.

Es soll fortan jeder Realgläubiger, für dessen Forderung ein bei der Feuerversicherungs-Sozietät versichertes Gebäude verhaftet ist, berechtigt sein, sein Hypothekenrecht im Feuersozietafs-Kataster vermerken zu lassen, und soll die katasterführende Behörde nicht allein zu diesem Vermerke, sondern auch dazu verpflichtet sein, die geschehene Eintragung desselben auf dem Schuldinstrumente selbst zu bescheinigen.

In diesem Falle bleibt der freiwillige Austritt des Schuldners aus der Sozietät oder die freiwillige Ermäßigung der Versicherungssumme von der vorherigen Zustimmung des Gläubigers oder von dem Nachweise der erfolgten Löschung der Schuld abhängig.

Die in dem Kataster übernommenen Vermerke dieser Art dürfen nur mit ausdrücklicher Genehmigung der Gläubiger oder bei dem Nachweise der erfolgten Löschung der Schuld im Hypothekenbuche gelöscht werden; selbige sollen aber sekretirt, und die Kataster nur solchen Personen vorgelegt werden, welche ein berechtigtes Interesse zur Einsicht genügend nachweisen können.

§. 85.

Bei einer von der Direktion verfügten Ausschliefung des Schuldners (§§. 11. 25. 34.), oder bei einer nothwendig befundenen Herabsetzung der Versicherungssumme (§. 26.) ist zwar die Einwilligung der Hypothekengläubiger oder die Führung

XI. Szczególne postanowienia co do wierzycieli hipotecznych i innych upra- wnionych realnych.

§. 84.

Każdy wierzyciel realny, za którego należy-
tość budynek przy towarzystwie zabezpieczenia
ogniowego zabezpieczony, odpowiada, w przy-
szłości ma być uprawniony, swoje prawo hi-
poteczne w katastrze towarzystwa ogniowego
kazać zakonotować i prowadząca kataster wła-
dza nietylko do tego zapisania, ale i na to ma
być zobowiązana, uskutecznione zapisanie ta-
kowego na dokumencie dłużnym samym po-
świadczyć.

W takim przypadku zależy dobrowolny wy-
stęp dłużnika z towarzystwa albo dobrowolne
zniżenie sumy zabezpieczenia od uprzedniego
przyzwolenia wierzyciela albo od dowodu na-
stąpiącego wykreslenia długu.

Do katastru przyjęte uwagi tego rodzaju
wykreślone być mają tylko za wyraźnem przy-
zwoleniem wierzycieli albo przy udowodnieniu
nastąpiącego wykreslenia długu w księdze hi-
potecznej; takowe jednakowoż mają być se-
kretowane i katastry tylko takim osobom być
przedłożone, które są w stanie dostatecznie
udowodnić, iż mają uprawniony do przeglądu
interes.

§. 85.

Przy rozporządzoném przez dyrekcję wy-
kluczeniu dłużnika (§§. 11. 25. 34.) albo przy
zniżeniu za potrzebne uznaném sumy zabezpie-
czenia (§. 26.) lubo przyzwolenie wierzycieli hi-
potecznych albo prowadzenie przerzeczonego

des vorgedachten Nachweises nicht erforderlich; der Direktion liegt jedoch die Pflicht ob, die im Kataster vermerkten Gläubiger von der getroffenen Maaßregel in Kenntniß zu setzen. Im Falle der Ausschließung wegen rückständig gebliebener Beiträge (§. 34.) geschieht diese Benachrichtigung insbesondere zu dem Zwecke, um die Gläubiger zur Erklärung darüber zu veranlassen, ob sie bereit sind, die Beiträge an Stelle des Schuldners zu entrichten, und die wirkliche Löschung erfolgt erst, wenn nicht binnen vier Wochen nach dem Abgange der Benachrichtigung die rückständigen Beiträge gezahlt werden.

§. 86.

Eine gleiche Pflicht der Benachrichtigung liegt der Direktion ob, wenn der Wiederaufbau des abgebrannten Gebäudes untersagt, oder davon überhaupt oder doch auf dem nämlichen Hypotheken-Areal dispensirt wird (§. 83.), und es darf alsdann die Zahlung der Versicherungssumme an den Versicherten in keinem Falle früher, als vier Wochen nach dem Abgange der Benachrichtigung geleistet werden.

§. 87.

Zu diesem Behufe haben die im Kataster vermerkten Gläubiger die Direktion in steter Kenntniß von ihrem oder ihrer etwaigen Bevollmächtigten Aufenthaltsorte zu erhalten, auch im Falle sie ihren Wohnsitz außerhalb des Bezirks der betreffenden Regierung verlegen, für Bestellung von Bevollmächtigten zu sorgen, welche ihren Wohnsitz innerhalb jenes Bezirks haben, dergestalt, daß die Direktion oder die sonstigen Beamten der Sozietät in anderer Weise in Verhandlungen mit ihnen sich einzulassen nicht schuldig sind, und die Gläubiger sich jeden hieraus für sie entstehenden Nachtheil selbst beizumessen haben.

Einer Insinuation der ergehenden Benachrichtigungen bedarf es nicht.

dowodu nie jest potrzebném; dyrekcyja jednakowoż obowiązana jest, zapisanych w katastrze wierzycieli o rozporządzonych środkach uwiadomić. W razie wykluczenia dla składek zaległych (§. 34.) uwiadozenie to w szczególności nastąpi na ten cel, aby zażądać od wierzycieli oświadczenia o to, czy są gotowi, składki w miejsce dłużnika zapłacić, i istotne wykreslenie nastąpi dopiero wtedy, jeżeli w przeciągu czterech tygodni po odesłaniu uwiadomienia zaległe składki zapłacone nie zostaną.

§. 86.

Równien obowiązek uwiadomienia należy do dyrekcyi, jeżeli przywrócenie spalonego budynku zakazaném, albo od takiego w ogóle lub też na tym samym areale hipotecznym uwolniono (§. 83.), a niewolno potem zapłatę sumy zabezpieczenia do rąk zabezpieczonego w żadnym przypadku prędzej jak cztery tygodnie przed odesłaniem uwiadomienia uiszczać.

§. 87.

Na ten cel powinni zapisani w katastrze wierzyciele utrzymać dyrekcyę w ciągłej wiadomości o pobyciu swego lub swych którychkolwiek pełnomocników, również na przypadki, jeżeli zamieszkanie swoje po za obwód dotyczącej Regencyi przełożą, starać się o mianowanie takich pełnomocników, którzy swoje zamieszkanie wśród owego obwodu mają, w ten sposób, iż dyrekcyja albo drudzy urzędnicy towarzystwa nie są obowiązani, z nimi się wdawać innym sposobem w korespondencyę, i wierzyciele wynikającą ztąd dla nich szkodę sobie sami przypisywać muszą.

Insynuacyi wydanych uwiadomień nie potrzeba.

§. 88.

Steht dem Versicherten nach §§. 8. 54. 58. und 69. ein Anspruch auf die Brandentschädigung nicht zu, so ist die Sozietät dennoch verpflichtet, dieselbe den im Kataster vermerkten Hypothekengläubigern so weit zu zahlen, als diese aus dem verpflichteten Grundstücke, oder wenn ihnen zugleich ein persönliches Recht gegen den Eigenthümer des Grundstücks zusteht, auch aus dessen sonstigem Vermögen wegen ihrer Hypothekenforderung nicht zur Hebung gelangen. — Die Zahlung erfolgt nach der den Gläubigern zustehenden gesetzlichen Priorität, oder, wenn die Direktion sich mit deren Prüfung nicht befassen will, zum gerichtlichen Depositionarium bei dem Richter der belegenen Sache.

XII. Form der Sozietätsverwaltung und Geschäftsführung.

§. 89.

Die Geschäfte der ländlichen Feuersozietät werden einstweilen Regierungsbezirksweise bei den Regierungen zu Königsberg und Gumbinnen von dem Dirigenten der Abtheilung des Innern, einem Justitiarius und einem anderen Mitgliede der Regierung, welche beide letzteren unter Genehmigung der Disziplinarminister zu bestimmen sind, in kollegialischer Form unter der Firma „Ostpreussische Feuersozietäts-Direktion“ bearbeitet.

§. 90.

Die Kassengeschäfte der Feuersozietät übernimmt in jedem der beiden Regierungsbezirke gleichfalls provisorisch die bezügliche Regierungs-Hauptkasse, gegen Empfang eines angemessenen Gehalts:

§. 88.

Jeżeli zabezpieczonemu wedle §§. 8. 54. 58. i 69. pretensya o wynagrodzenie pożarowe nie służy, towarzystwo mimo to jest obowiązane, takowe zapisanym w katastrze wierzycielom hipotecznym tak dalece wypłacić, o ile ciż z obowiązanego gruntu, albo jeżeli im zarazem prawo osobiste przeciwko właścicielowi gruntu służy, również z innego majątku onego względem ich pretensyi hipotecznej zaspokojenia nie znajdują. — Zapłata nastąpi według służącego wierzycielom pierwszeństwa prawnego, albo jeżeli się dyrekcyja zbadaniem takowego nie chce trudnić, do sądowego depozytu u sędziego położonej rzeczy.

XII. Forma administracyi towarzystwa i prowadzenie czynności.

§. 89.

Czynności wiejskiego towarzystwa ogniowego tymczasem podług obwodów regencyjnych przy Regencyjach w Królewcu i Gumbinie przez dyrygenta wydziału spraw wewnętrznych, justycyaryusza i innego członka Regencyi, którzy obaj ostatni pod przyzwoleniem Ministrów dyscyplinarnych mianowani być mają, we formie kolegialnej pod firmą »Dyrekcyja Wschodnio-Pruskiego towarzystwa ogniowego« załatwiane zostają.

§. 90.

Czynności kasowe towarzystwa ogniowego przyjmuje w każdym z obu obwodów regencyjnych również prowizorycznie dotycząca główna kasa regencyjna za odebraniem stosunko-

zuschusses aus der Feuersozietätskasse, aus welcher auch ein verhältnißmäßiger Theil zu der dem betreffenden Buchhalter zu bewilligenden Pension ein tretenden Falls gezahlt werden muß.

§. 91.

Die mit den Sozietätsgeschäften beauftragten Regierungsmitglieder und die außerdem von der Sozietätsdirektion anzustellenden Beamten werden aus der Feuersozietätskasse auf Grund eines von der Direktion entworfenen, von den Repräsentanten (§. 98.) festgestellten und von dem Oberpräsidenten der Provinz genehmigten Etats angemessen remunerirt.

Zur Bestreitung der Büreaubedürfnisse, einschließlich des besonderen Geschäftslokals, und zur Remunerirung der etwa nöthigen Hilfsarbeiter und Unterbeamten werden angemessene Dispositions- quantia auf den Etat gebracht.

§. 92.

Der Etat wird bei jeder Regierung in einer Unterabtheilung besonders entworfen und nach der Seitens der Repräsentanten (§§. 98. 100.) ge- sehenen Fest- und Zusammenstellung zur Geneh- migung dem Oberpräsidenten eingereicht.

§. 93.

Unmittelbar unter der Feuersozietäts-Direktion fungiren in jedem landrathlichen Kreise der Land- rath, die Kreiskasse, die Bezirkskommissarien und die Ortsvorstände.

§. 94.

Der Landrath führt in seinem Kreise eine all- gemeine Aufsicht über das Feuersozietätswesen und macht den einzelnen Feuerkassenrezepturen die Hebungen (§§. 30. und 31.) bekannt.

Jahrgang 1860. (Nr. 5290.)

wér dopłaty salaryinėj z kasy towarzystwa ognio- wego, z której również stosunkowa część do pensyi dozwołić się mającej dotyczącemu buch- halterowi w zachodzącym przypadku płaconą być musi.

§. 91.

Członkowie regencyjni, którym czynności towarzystwa są poruczone i urzędnicy prócz tego przez dyrekcyę towarzystwa umieścić się mający, z kasy towarzystwa ogniowego na mocy etatu przez dyrekcyę ułożonego, przez repre- zentantów (§. 98.) ustanowionego i przez na- czelnego prezesa prowincyi potwierdzonego stosunkowo remunerowani zostaną.

Na obmyślenie potrzeb biórowych wła- cznie osobnego lokalu czynności i do remu- neracyi jakichkolwiek potrzebnych robotni- ków pomocniczych i urzędników niższych stosunkowe kwoty dyspozycyjne na etat sta- wione będą.

§. 92.

Etat u każdej Regencyi w oddziale niższym osobnie się wypisze i po nastąpieniem ze strony reprezentantów (§§. 98. 100.) ustanowieniu i re- kapitulacyi naczelnemu prezesowi do potwier- dzenia się nadesłę.

§. 93.

Bezpośrednio pod dyrekcyą towarzystwa ogniowego mają funkcyę w każdym radzco- ziemiańskim powiecie landrat, kasa powiatowa, komisarze obwodowi i przełożęństwa miej- scowe.

§. 94.

Radzca ziemiański prowadzi w swoim po- wiecie ogólny dozór nad sprawami towarzy- stwa ogniowego, i uwiadomi pojedyncze recep- tury kas ogniowych o pobieraniach (§§. 30. i 31.).

[132]

§. 95.

Die Theilnahme der Kreiskassen beschränkt sich auf die Einsammlung und Abführung an die Haupt-Feuersozietätskasse der durch die Ortsvorstände von den Versicherten erhobenen Feuersozietätsbeiträge und auf die Auszahlung der von der Direktion angewiesenen Entschädigungssummen.

§. 96.

Für die Kassenbeamten gelten, nächst der denselben etwa zu ertheilenden besonderen Instruktion, die nämlichen Vorschriften, welche allen öffentlichen Kassenbeamten ertheilt sind.

§. 97.

Die Feuersozietäts-Direktion hat für die Regulirung der Kautionen, soweit solche nach den Umständen erforderlich erscheinen, nach Anleitung der dieserhalb bestehenden allgemeinen Vorschriften zu sorgen.

§. 98.

Die Sozietät wird in dem Zeitraume von einer Reglementsrevision zur anderen durch sechs Repräsentanten vertreten, wovon drei für den Regierungsbezirk Königsberg und drei für den Regierungsbezirk Gumbinnen aus den dortigen Assoziierten mit eben so vielen Stellvertretern gewählt werden.

Die Wahl erfolgt durch die zur Reglementsrevision einberufenen Deputirten der Sozietät Regierungsbezirksweise durch Stimmzettel, wobei die einfache Majorität der Stimmen entscheidet.

Die jetzigen in Funktion befindlichen Revisionsdeputirten sollen bei dem Erscheinen des neuen Reglements die Wahl der Repräsentanten vornehmen, und zwar durch Abgabe von Stimmzetteln auf Umfrage Seitens der Direktion.

§. 95.

Udział kas powiatowych ogranicza się na zbieranie i odesłanie składek do głównej kasy towarzystwa ogniowego przez przełożeństwa gminne od zabezpieczonego pobieranych i do wypłacania przekazanych przez dyrekcyę sum bonifikacyjnych.

§. 96.

Dla urzędników kasowych ważność mają obok udzielać im się mającej osobnej instrukcyi te same przepisy, które wszystkim publicznym urzędnikom kasowym są nadane.

§. 97.

Dyrekcya towarzystwa ogniowego powinna się starać o regulowanie kaucyi, o ile według okoliczności się staną potrzebnymi, na mocy istnących w tej mierze powszechnych przepisów.

§. 98.

Towarzystwo zastępuje się w czasie od jednej rewizyi regulaminowej do drugiej przez sześć reprezentantów, z których trzej dla obwodu regencyjnego Królewieckiego i trzej dla obwodu regencyjnego Gumbińskiego z tamtejszych stowarzyszonych wraz z równą liczbą zastępców obrani zostają.

Wybór nastąpi przez deputowanych towarzystwa zwołanych do rewizyi regulaminowej według obwodów regencyjnych za pomocą cedulek głosowania, przyczem pojedyncza większość głosów stanowi.

Teraźniejsi, we funkcyi znajdujący się deputowani rewizyjni przy nadejściu nowego regulaminu wybór reprezentantów przedsięwziąć mają a to przez oddanie cedulek głosowania na zapytanie ze strony dyrekcyi.

§. 99.

Die Repräsentanten werden durch den Oberpräsidenten jährlich, wo möglich in der ersten Hälfte des Monats Juni, nach Königsberg einberufen und tagen unter der Leitung eines aus ihrer Mitte gewählten Vorsitzenden.

In dringenden Fällen können sie auch zu jeder anderen Zeit außerordentlich einberufen, oder es kann ihr schriftliches Botum erfordert werden.

§. 100.

Die Repräsentanten haben die Befugniß:

- 1) den von der Direktion zu entwerfenden Verwaltungskosten-Etat festzustellen;
- 2) die von dem Rendanten abgelegte und von der Direktion revidirte Jahresrechnung zu superrevidiren und zu dechargiren;
- 3) auf den Vorschlag der Direktion außerordentliche Gratifikationen und Prämien innerhalb des im Etat festzusetzenden Betrages zu bewilligen;
- 4) auf Erfordern der Direktion ihre Zustimmung zu den aus Sozietätsfonds zu gewährenden Darlehen zu ertheilen;
- 5) den An- und Verkauf von Grundstücken und Gerechtigkeiten zu genehmigen;
- 6) über die Anstellung von Regreßklagen und über die Ausschließung einzelner Sozietätsmitglieder (§. 11.) zu beschließen;
- 7) sich über alle wichtigen Angelegenheiten der Verwaltung gutachtlich zu äußern;
- 8) die etatsmäßig anzustellenden Unterbeamten aus den dazu von der Direktion vorzuschlagenden Kandidaten zu wählen. Auch sollen diese nur mit ihrer Zustimmung von der Direktion pensionirt werden.

§. 99.

Reprezentanci zwołują się przez naczelnego prezesa corocznie, ile może w pierwszej połowie miesiąca Czerwca do Królewca i pracują pod kierunkiem przewodniczącego z ich grona obranego.

W nagłych przypadkach mogą również w każdym innym czasie nadzwyczajnie być zwołani, albo też ich piśmienne wotum zażądaniem być może.

§. 100.

Reprezentanci mają upoważnienie:

- 1) etat kosztów administracyjnych przez dyrekcję ułożyć się mający, ustanowić;
- 2) przez rendanta złożony i przez dyrekcję zrewidowany rachunek roczny superrewidować i pokwitowanie udzielić;
- 3) na propozycję dyrekcji nadzwyczajne gratyfikacje i premie wśród ilości w etacie ustanowić się mającej dozwoić;
- 4) na żądanie dyrekcji udzielić swoje przyzwolenie, do pożyczek z funduszków towarzystwa;
- 5) kupno i sprzedaż gruntów i praw przyzwolić;
- 6) względem занесения skarg regresowych i względem wykluczenia pojedynczych członków towarzystwa (§. 11.) uchwalić;
- 7) względem wszelkich ważnych interesów administracji zdać sprawozdanie;
- 8) etatowo mających być uposażonymi urzędników niższych z liczby proponowanych przez dyrekcję kandydatów obrać. Cóż także tylko z ich ze zwoleniem przez dyrekcję mają być pensjonowani.

[132*]

§. 101.

Die Bestätigung der von der Sozietätsdirektion anzustellenden Beamten, die Genehmigung des Stats und die Entscheidung in allen Streitfällen zwischen der Direktion und den Repräsentanten steht dem Oberpräsidenten zu.

§. 102.

Die Repräsentanten erhalten für die Dauer ihres Geschäfts drei Thaler Tagegelber und fünfzehn Silbergroschen Reisekosten für die Meile.

§. 103.

In jedem landrathlichen Kreise wird von der Feuersozietäts-Direktion eine angemessene Anzahl von Bezirken gebildet, und in jedem derselben durch die darin ansässigen Mitglieder der Sozietät in besonders dazu durch den Kreis-Landrath auszu-schreibenden Versammlungen unter dem Voritze des letzteren ein Bezirkskommissarius und ein Stellvertreter, Beide aus der Mitte der Assoziirten, gewählt.

Diese Aemter sind Ehrenämter, welche jeder nicht etwa durch Alter oder Krankheit dazu unfähige Assoziirte auf drei Jahre anzunehmen verpflichtet ist, nach deren Ablauf er zwar wieder gewählt werden kann, jedoch die Wahl wenigstens für die nächsten drei Jahre ablehnen darf.

Bezirkskommissarien, welche ihre Pflichten als solche verletzen, können nach vorgängiger Untersuchung mit Zustimmung der Repräsentanten von der Direktion ohne Weiteres aus ihrem Amte entfernt und dürfen alsdann nicht wieder gewählt werden.

§. 104.

Bei der Sozietätsdirektion wird ein Haupt-Lagerbuch (Hauptkataster) geführt, welches alle das Feuerversicherungs-Geschäft betreffenden Haupt-handlungen nachweisen muß.

§. 101.

Potwierdzenie urzędników przez dyrekcyą mających być uposażonymi, przyzwolenie etatu i decyzya względem wszystkich sporów między dyrekcyą i reprezentantami należy do naczelnego prezesa.

§. 102.

Reprezentanci pobierają za czas trwającego ich zatrudnienia trzy talary dyet i piętnaście srebrnych groszy kosztów podróży od mili.

§. 103.

W każdym radzco - ziemiańskim powiecie utworzy się przez dyrekcyę towarzystwa ogniowego przyzwoita liczba obwodów i w każdym takowych przez osiadłych tamże członków towarzystwa, w osobnie na to przez landrata powiatowego wypisać się mających zebraniach pod jego przewodnictwem obranym zostanie jeden komisarz obwodowy i jeden zastępca, obaj z grona stowarzyszonych.

Urzędy te są urzędami honorowemi, które każdy stowarzyszony, jeżeli mu wiek lub choro-ba nie jest na przeszkodzie, obowiązany jest przyjąć na trzy lata, po których upływie on wprawdzie obranym być, jednakowoż wybór za najpierwsze trzy lata odmówić może.

Komisarze obwodowi, którzy jako tacy swoje obowiązki znieważą, po uprzedniej indagacyi z przyzwoleniem reprezentantów przez dyrekcyę bez dalszego ze swego urzędu oddaleni być, a potem zaś znów obranymi zostać nie mogą.

§. 104.

Przy dyrekcyi towarzystwa prowadzi się główna xiega gruntowa (główny kataster), która wszystkie główne czynności dotyczące spraw zabezpieczenia ogniowego, wykazać musi.

§. 105.

Damit aus dem Haupt-Lagerbuche in Zusammenstellung mit den Rechnungen zu jeder Zeit alle das Feuersozietätswesen betreffenden Data mit Leichtigkeit und Gleichförmigkeit entnommen werden können, so ist jedes nach den Vorschriften in den §§. 14. bis 22. gefertigte neue oder Nachtrags-Kataster, welches den Mehr- und Minderbetrag gegen die frühere Versicherungssumme nachweisen muß, in drei gleichen Exemplaren an die Direktion einzusenden.

Wenn diese bei der Revision desselben nichts zu erinnern findet, oder ihre Ausstellungen gehoben sind, so wird die Versicherung in das bei ihr nach dem beiliegenden oder einem mit Genehmigung des Oberpräsidenten von der Direktion anderweit festgestellten Schema zu führende, nach den landrathlichen Kreisen und in denselben nach den Bezirken und darin gelegenen Ortschaften alphabetisch geordnete Lagerbuch eingetragen und auf sämtlichen Exemplaren des Katasters die erfolgte Bestätigung und Eintragung desselben in das Lagerbuch nach Nummer und Seite mittelst eines vollzogenen und untersiegelten Attestes bescheinigt.

Ein Exemplar des Katasters wird bei der Direktion zurückbehalten, das zweite dem Versicherer zurückgegeben und das dritte dem Kreislandrath zur Anfertigung der Heberolle zugefertigt, nach deren Beendigung solches dem Bezirkskommissarius unmittelbar zuzusenden ist.

§. 106.

Die vorfallenden Veränderungen (Eintreten neuer oder Austreten bisheriger Theilnehmer, Erhöhung oder Heruntersetzung der Versicherungssumme und Versetzung aus einer Klasse in die andere) werden in die dazu besonders bestimmten Kolonnen des Lagersbuchs, so lange die Uebersichtlichkeit des Ganzen es gestattet, nachgetragen.

§. 105.

Azeby z głównej xiegi gruntowej z porównaniem z rachunkami każdego czasu wszelkie spraw towarzystwa ogniowego tyczące się data z łatwością i równością mogły być wybrane, przeto każdy według przepisów w §§. 14. aż do 22. wygotowany nowy lub dodatkowy kataster, który sumę wyższą lub niższą od dawniejszej sumy zabezpieczenia wykazać musi, w trzech równych exemplarzach przesłanym być ma.

Jeżeli takowa przy rewizyi tegoż nic nie ma do nadmienienia, albo jeżeli jej nadmienienia są załatwione, natenczas asekuracya zapisana będzie w xiege gruntową mającą być mniej prowadzoną według wzoru dołączonego albo z przyzwoleniem naczelnego prezesa przez dyrekcyę inaczey ustanowionego, a która podług powiatów radzco-ziemiańskich a w takowych podług obwodów i położonych w nich miejscowościach alfabetycznie jest sporządzoną i na wszystkich exemplarzach katastru nastąpione potwierdzenie i zapisanie takowego w xiege gruntową podług numeru i stronicy przez podpisany i podpieczętowany atest poświadczonem zostanie.

Jeden exemplarz katastru zatrzyma się u dyrekcyi, drugi zwróci się zabezpieczającemu, a trzeci przesłanym będzie landratowi powiatowemu celem wygotowania xiegi poborczej, po której ukończeniu takowa komisarzowi obwodowemu bezpośrednio ma być przesłaną.

§. 106.

Zachodzące odmiany (wstąpienie nowych lub wystąpienie dotychczasowych uczestników, podwyższenie lub znizzenie sumy asekuracyiniej i przesadzenie z jednej klasy do drugiej) dodatkowo zapisane będą w osobnie na to przeznaczone kolumny xiegi gruntowej, jak długo jasny przegląd ogółu to dozwoli.

§. 107.

Die Anträge auf sofortigen Eintritt in die Sozietät oder Erhöhung einer Versicherungs-summe, welche mit der §. 12. bezeichneten ausdrücklichen Verpflichtung angebracht werden, können zu jeder Zeit an den Bezirkskommissarius gelangen, welcher alsdann sofort die Anfertigung des Katasters zu veranlassen und solches auf dem §. 13. bestimmten Wege an die Direktion einzusenden hat, von welcher die Genehmigung in einer besonderen Verfügung auszusprechen ist.

§. 108.

Wer aber sonst der Sozietät mit dem nächst bevorstehenden Eintrittstermine als neuer Interessent beitreten, oder von da ab seine Versicherungs-summe erhöhen will, muß sein diesfälliges Gesuch so zeitig an den Bezirks-Kommissarius gelangen lassen, daß das Geschäft mit Inbegriff der etwa nöthigen Berichtigung der Versicherungs-summe und der Klassifizierung vor Eintritt des nächsten Neujahrstages gänzlich abgeschlossen werden kann, widrigenfalls die Wirkung des Vertrages bis zum Datum des Genehmigungs-Reskripts der Direktion verschoben bleibt.

In beiden Fällen (§§. 107. und 108.) muß jedoch die schließliche Genehmigung binnen längstens drei Monaten nach der Anmeldung des Antrages erfolgen, und soll entgegengesetzten Falls die Wirkung des später zu Stande gebrachten Vertrages, wofern nicht der Antragende selbst die Verzögerung verschuldet hat, schon mit Ablauf dieser drei Monate eintreten.

Wenn der Versicherungsnehmer die einzureichenden Kataster (§§. 17. 18.) nicht fertigen kann oder will, so kann der Bezirkskommissarius dieselben für ihn anfertigen und soll dafür befugt sein, 2 Sgr. 6 Pf. für jedes Exemplar von dem Versicherungsnehmer sich bezahlen zu lassen.

§. 107.

Wnioski o natychmiastowe wstąpienie w towarzystwo, lub podwyższenie jakiejkolwiek sumy asekuracyjnej, która z wyraźnym w §. 12. oznaczonym obowiązkiem uczynione będą, każdego czasu do komisarza obwodowego przesłane być mogą, który wtedy natychmiast wygotowanie katastru spowodować i takowy drogą w §. 13. przepisana do dyrekcyi przesłać powinien, przez którą potwierdzenie w osobnym rozporządzeniu ma być oświadczonem.

§. 108.

Kto zaś w innym razie do towarzystwa w najbliższym terminie wstępnym jako nowy interesent chce przystąpić, albo od tego czasu swoją sumę asekuracyjną chce podwyższyć, powinien swój dotyczący wniosek tak wcześnie do komisarza obwodowego przesłać, aby interes włącznie jakiegokolwiek sprostowania sumy asekuracyjnej i klasyfikacya przed wstępem najbliższego dnia noworocznego zupełnie mogła być ukończoną, w przeciwnym razie skutek umowy aż do dnia reskryptu potwierdzającego dyrekcyi odłożonym zostanie.

W obóh przypadkach (§§. 107. i 108.) jednak definitywne przyzwolenie najdłużej wśród trzech miesięcy po zameldowaniu wniosku nastąpić musi i ma w przeciwnym razie skutek później uskutecznionej umowy, o ile wnioskujący sam co do zwłoki nie ma żadnej winy, już z upływem tychże trzech miesięcy wstąpić.

Jeżeli biorący zabezpieczenie nadesłać się mające katastry (§§. 17. 18.) wygotować nie może lub nie chce, natenczas komisarz obwodowy takowe dla niego może wygotować i za to być uprawnionym, 2 sgr. 6 fen. za każdy egzemplarz od biorącego zabezpieczenia kazać sobie zapłacić.

§. 109.

Zur Revision der bis zum 1. Oktober zur Bestätigung für das folgende Jahr eingereichten Kataster haben die Bezirkskommissarien im Laufe des Monats Oktober eine Rundreise zu machen, die Richtigkeit der gemachten Angaben an Ort und Stelle einer gründlichen Prüfung zu unterwerfen, die vorgefundenen Mängel zu beseitigen und die berichtigten und bescheinigten Kataster in der §. 13. angegebenen Weise der Direktion zur Bestätigung bis spätestens zum 15. November einzureichen.

§. 110.

Der Bezirkskommissarius, sowie sein Stellvertreter ist berechtigt, zu jeder Reise Behufs einer Katasterrevision die Gefälligkeit einer anständigen freien Fuhre von den Betheiligten zu verlangen und für jede Reise als Entschädigung für seine damit verbundenen Ausgaben 2 Rthlr. (zwei Thaler) Tagegelder zu liquidiren.

§. 111.

Nur bei Anträgen auf Eintritt oder Erhöhung der Versicherung zu dem reglementsmäßigen Eintrittstermin, den 1. Januar, wenn solche bis zum 1. Oktober des vorhergehenden Jahres bei den betreffenden Bezirkskommissarien gemacht und auf der §. 109. angeordneten Rundreise erledigt werden, sind die Diäten der Bezirkskommissarien für die Katasterrevision auf den Feuersozietäts-Fonds zu übernehmen; bei allen sonstigen Anträgen auf Eintritt oder Erhöhung der Versicherung liegt die Zahlung auch dieser Diäten den Versicherern ob.

Die Bezirkskommissarien dürfen übrigens, wenn sie keinen ganzen Tag zu einem auswärtigen Geschäft brauchen, auch nicht den vollen Diätensatz von 2 Rthlrn. (zwei Thaler), sondern nur für einen halben Tag mit 1 Rthlr. (Einem Thaler) liquidiren.

§. 109.

Celem rewizyi katastrów aż do 1. Października dla potwierdzenia za rok następujący nadesłanych, komisarze obwodowi w biegu miesiąca Października podróż ogólną mają przedsięwziąć, rzetelność uczynionych podań na samém miejscu ściśle zbadać, okazujące się niedoskonałości załatwić i sprostowane i poświadczone katastra sposobem w §. 13. podanym dyrekcyi dla potwierdzenia najpóźniej aż do 15. Listopada nadesłać.

§. 110.

Komisarz obwodowy, jako też jego zastępca jest uprawniony, do każdej podróży celem rewizyi katastru stawienie przystojnej wolnej furmanki od interesenta żądać i za każdą podróż jako wynagrodzenie za swoje przytém uczynione wydatki 2 tal. (dwa talary) dyetów likwidować.

§. 111.

Tylko przy wnioskach na wstąpienie lub podwyższenie asekuracyi do terminu wstępnego regulaminowego dnia 1. Stycznia, jeżeli takowe aż do 1. Października roku uprzedniego u dotyczących komisarzy obwodowych są czynione i na rozporządzonej §. 109. ogólnej podróży załatwione, dyety komisarzy obwodowych za rewizyę katastrów na fundusz towarzystwa ogniowego mają być przyjęte; przy wszystkich innych wnioskach o wstąpienie lub powiększenie asekuracyi, zapłatę i tych dyetów zabezpieczający uiszczać winni.

Z resztą komisarzowie obwodowi, jeżeli całego dnia do zewnętrznego interesu nie potrzebują, także nie pełną pozycyą dyetów w ilości 2 tal. (dwóch talarów) lecz tylko za pół dnia w ilości 1 tal. (jednego talara) likwidować mogą.

Wenn der Versicherungsnehmer eine anständige freie Fuhre nicht gestellt, so soll der Bezirkskommissarius berechtigt sein, statt freier Fuhre fünfzehn Silber Groschen für die Meile zu liquidiren, welchen Betrag der Versicherungsnehmer zu bezahlen hat.

§. 112.

Die Diäten und Meilengelder, deren Zahlung dem Versicherer zur Last fällt, haben die Bezirkskommissarien bei der Sozietätsdirektion zu liquidiren, welche den festgesetzten Betrag derselben von dem Verpflichteten zur Auszahlung an den Liquidanten in der §. 30. angegebenen Weise einzieht.

§. 113.

Die Bezirkskommissarien erhalten zur Bestreitung der baaren Auslagen an Schreibmaterialien, Botenlohn u. s. w. außerdem noch jährlich eine Pauschsumme von vier Thalern aus dem §. 117. erwähnten Dispositionsquantum.

§. 114.

Die von den Bezirkskommissarien einzureichenden Liquidationen ihrer Diäten und Reisegelder müssen in Ansehung der Richtigkeit der angegebenen Entfernungen der Ortschaften von einander und des Zeitverbrauchs, sowie der Angemessenheit der gewählten Reiseroute von dem Landrathe des Kreises bescheinigt sein.

§. 115.

Bei entstehenden Brandunfällen müssen die Bezirkskommissarien unter Bezeichnung der Katasternummer der abgebrannten Gebäude der Direktion mit der nächsten Post eine kurze Anzeige erstatten, demnächst aber die Schadenaufnahme in der §. 49. angegebenen Frist vollständig bewirken und solche sofort an die Direktion einsenden, in

Jeżeli biorący zabezpieczenie nie stawiał porządnej wolnej furmanki, natenczas komisarz obwodowy ma być uprawnionym, zamiast wolnej furmanki piętnaście srebrnych groszy od mili likwidować, którą ilość biorący zabezpieczenie zapłacić musi.

§. 112.

Dyety i milowe, których zapłatę zabezpieczający uiszczać winien, komisarze obwodowi likwidować mają, u dyrekcyi towarzystwa, która ustanowioną ilość takowych od zobowiązanego do wypłaty likwidującemu w sposobie podanym w §. 30. ściaga.

§. 113.

Komisarze obwodowi utrzymują prócz tego na pokrycie wyłożonej gotowizny za materyały do pisania, remuneracyą posłańców i t. d. jeszcze rocznie sumę ogólną czterech talarów z wspomnionego w §. 117. funduszu dyspozycyjnego.

§. 114.

Mające być od komisarzy obwodowych nadesłane likwidacye swych dyetów i kosztów podróży muszą być poświadczone od landrata powiatu co do rzetelności podanych odległości miejsc od siebie i spotrzebowanego czasu jako też przyzwoitości obranej drogi.

§. 115.

Przy powstających nieszczęściach pożarowych komisarze obwodowi pod wymienieniem numeru katastrowego spalonych budynków dyrekcyi najbliższą pocztą krótkie muszą uczynić doniesienie, następnie zaś spisanie szkody w przeciągu czasu w §. 49. podanym zupełnie uskutecznić i takowe natychmiast do dyrekcyi

deren Händen sich dieselbe innerhalb längstens vier Wochen nach der dem Bezirkskommissarius gemachten Anzeige befinden muß.

§. 116.

Werden diese (§. 115.) Fristen von dem Bezirkskommissarius verabsäumt, oder finden sich gegen die Schadenaufnahme Seitens der Direktion wesentliche Erinnerungen, denen nicht noch zur gehörigen Zeit vor Eintritt der ersten reglementsmäßigen Zahlungsfrist (§§. 70. ff.) abgeholfen werden kann, so ist der Säumige für die etwa daraus entstehenden nachtheiligen Folgen verhaftet und überdies nach Umständen in eine Ordnungsstrafe von Einem bis zwanzig Thalern verfallen.

Alle gegen die Beamten der Sozietät festgesetzten Ordnungsstrafen fließen zur Sozietätskasse.

§. 117.

Die Einziehung der ordentlichen Beiträge (§. 30.) erfolgt auf Grund der Heberolle (§. 105.), dagegen die der außerordentlichen Beiträge (§. 31.) nach den am Schlusse des Jahres von der Direktion ergehenden und von den Landrätthen den einzelnen Feuerkassen = Rezepturen bekannt zu machenden (§. 94.) Auschreibungen durch die Kreiskassen, sowie durch die Ortsvorstände als Einzelerheber (§. 95.) gegen den Genuß einer von der Direktion zu bestimmenden Remuneration.

§. 118.

Zu dem Ende und zugleich zur Bestreitung der Kosten für die Schreibmaterialien der Landräthe, Rezeptoren und Bezirkskommissarien und für andere etwa nothwendige Bedürfnisse, namentlich an Kassen und Geschäftslokal, Heizung u. s. w., bei den einzelnen Rezepturen wird der Direktion

przesłać, w której rękach takowe najdłużej w czterech tygodniach po uczynioném komisarzowi obwodowemu doniesieniu znajdować się musi.

§. 116.

Jeżeli też (§. 115.) termina od komisarza obwodowego są zaniedbane, albo jeżeli przeciwko spisaniu szkody ze strony dyrekcyi ważne nadmienienia się uczynią, które już przy należytem czasie przed wstępem pierwszego regulaminowego terminu zapłaty (§§. 70. i nast.) załatwione być nie mogą, natenczas zaniedbający za wynikające ztąd jakiegokolwiek szkodliwe skutki jest odpowiedzialnym i prócz tego podług okoliczności podpada karze porządkowej od jednego talarza aż do dwudziestu talarów.

Wszystkie przeciw urzędnikom towarzystwa ustanowione kary porządkowe wpływają do kasy towarzystwa.

§. 117.

Ściąganie zwyczajnych składek (§. 30.) następuje według rejestru poborczeo (§. 105.), nadzwyczajnych zaś składek (§. 31.) według wypisów na końcu roku od dyrekcyi wychodzących a przez landratów pojedynczym recepturom kas ogniowych mających być obznajmionemi (§. 94.) przez kasy powiatowe, jako też przez przełożonych miejscowych jako pojedynczych poborców (§. 95.) za pobieraniem remuneracyi przez dyrekcyę mającej być ustanowioną.

§. 118.

Na ten koniec i zarazem na pokrycie kosztów za materiały biórowe landratów, receptorów i komisarzy obwodowych i za inne zachodzące potrzeby, mianowicie co do kas i lokali czynności, opału i t. d. przy pojedynczych recepturach, dyrekcyi na przyszłość

künftig in dem Etat eine angemessene Summe zur Disposition gestellt werden.

§. 119.

Die Kassengeschäfte sind so zu betreiben, daß alle Geldversendungen zwischen der Regierungshauptkasse und den einzelnen Kreiskassen möglichst vermieden, die der ersteren obliegenden Zahlungen auf die letzteren delegirt und demnach von den letzteren an die ersteren soviel irgend thunlich nur Quittungen über die auf Anweisung geleisteten Zahlungen eingesendet werden.

§. 120.

Da alle Zahlungen ohne Unterschied bei der Direktion nachgesucht und von ihr festgesetzt und angewiesen werden, so leisten auch die Kreisrezepturen alle auf sie delegirten Zahlungen ihrerseits nur im Namen und für Rechnung der Regierungshauptkasse, und dürfen keine Auszahlungen ohne deren spezielle Anweisung leisten. Um zu diesem Zwecke eine ununterbrochene Uebersicht von dem Zustande der Kreisrezepturen zu haben, müssen letztere am Schlusse jeden Monats der Direktion einen Abschluß von dem Soll, Ist, Rest und Bestande der Kreis-Feuersozietätsfonds einsenden.

§. 121.

Was die Rechnungsabnahme betrifft, so muß jede Kreiskasse bis zum 1. Oktober jeden Jahres eine spezielle Nachweisung der eingegangenen Zahlungen und der etwaigen Reste der Sozietätsdirektion einreichen.

§. 122.

Darauf zu halten, daß die Ablieferung der eingegangenen Beiträge baar und in Quittungen über die auf Anweisung geleisteten Zahlungen mit der Restnachweisung pünktlich erfolge, liegt der Sozietätsdirektion bei eigener Verhaftung ob.

w etacie przyzwoita suma do dyspozycji stawioną będzie.

§. 119.

Czynności kasowe tak prowadzone być muszą, iż wszelkie przesłki pieniężne między główną kasą regencyjną a pojedynczemi kasami powiatowemi, należące do pierwszej zapłaty na ostatnie delegowane, a zatem od ostatnich do pierwszej ile możliwości tylko kwity na zapłaty uiszczane wskutek zlecenia, przesłane zostaną.

§. 120.

Ponieważ wszystkie zapłaty bez różnicy u dyrekcyi poszukiwane i przez nią ustanowione i asygnowane będą, zatem też receptury powiatowe wszystkie do nich delegowane zapłaty ze swój strony tylko w imieniu i za rachunek głównej kasy regencyjnej uiszczają i żadnych zapłat bez jej specjalnej asygnacyi uiszczać nie mają. Aby mieć na ten cel nieprzerwany przegląd o stanie receptur powiatowych, też ostatnie, na końcu każdego miesiąca dyrekcyi wykaz o stanie wpływów, gotowizny, resztów i remanentów powiatowych funduszów towarzystwa ogniowego nadesłać muszą.

§. 121.

Co się tyczy odebrania rachunku, kasa powiatowa powinna aż do dnia 1. Października każdego roku specjalny wykaz nadeszłych zapłat i jakichkolwiek zaległości dyrekcyi towarzystwa przesłać.

§. 122.

Towarzystwo pod własną odpowiedzialnością jest obowiązane, na to trzymać, ażeby oddanie nadeszłych sum w gotowiznie i w kwitach względem zapłat na asygnacją uiszczonych ze spisem zaległości punktualnie nastąpiło.

§. 123.

Jede Regierungs-Hauptkasse legt alljährlich eine förmliche und vollständige Rechnung ab.

§. 124.

Diese wird zunächst von der Sozietätsdirektion revidirt und hierauf mit dem Revisionsprotokoll den Repräsentanten (§. 100.) zur Superrevision und Ertheilung der endlichen Decharge vorgelegt.

Bei etwaigen Differenzen zwischen den Repräsentanten und der Direktion entscheidet der Oberpräsident, welcher auch event. die Decharge der Rechnung ertheilt.

§. 125.

Uebrigens steht nicht nur jedem Assoziirten die Einsicht der Rechnungen nach bewirkter Revision derselben bei der Sozietätsdirektion frei, sondern es soll auch alljährlich auf den Grund des Revisionsprotokolls und der erfolgten Decharge eine summarische Uebersicht von dem Zustande des Feuersozietäts-Fonds durch das Amtsblatt zur öffentlichen Kenntniß gebracht, und eine Abschrift dieser Uebersicht dem Oberpräsidenten eingereicht werden.

§. 126.

Die Justifikation der Kasseneinnahmen erfolgt auf folgende Weise:

- a) das Soll der jährlichen ordentlichen und Fundations-Beiträge wird durch ein auf das Lagerbuch gegründetes Attest der Sozietätsdirektion, das Soll der etwaigen außerordentlichen Beiträge aber (§. 31.) durch das in beglaubigter Abschrift beizufügende Ausschreiben der Direktion und die derselben anzuschließende Repartition belegt;

§. 123.

Każda główna kasa regencyjna składa corocznie formalny i zupełny rachunek.

§. 124.

Takowy najprzód przez dyrekcyę towarzystwa się zrewiduje a potem z protokołem rewizyjnym reprezentantom (§. 100.) do superrewizyi i udzielenia definitywnego pokwitowania się przedłoży.

Przy jakichkolwiek dyferencyach między reprezentantami a dyrekcyą stanowi naczelny prezes, który również ewent. pokwitowanie rachunku udziela.

§. 125.

Z resztą służy nietylko każdemu stowarzszonemu przegląd rachunków po uskutecznionej rewizyi takowych u dyrekcyi towarzystwa, lecz też corocznie na mocy protokołu rewizyjnego i nastąpięnego pokwitowania, summaryczny wykaz o stanie funduszu towarzystwa ogniowego w dzienniku urzędowym do publicznej wiadomości ma być podanym i kopia tego wykazu naczelnemu prezesowi nadesłana.

§. 126.

Justyfikacya dochodów kasowych nastąpi w następującym sposobie:

- a) wpływ rocznych zwyczajnych i składek fundacyjnych przez atest dyrekcyi towarzystwa na xiędze gruntowej uzasadniony, wpływ jakichkolwiek składek nadzwyczajnych zaś (§. 31.) przez wypisanie dyrekcyi w uwierzytelnionej kopii i dołączoną do niego repartycyę udowodnionym zostanie;

- b) von denjenigen Theilnehmern, welche im Laufe des Jahres Strafbeiträge zu entrichten haben, oder eintreten, oder ihre Versicherungssummen erhöhen lassen, oder welche eine Heruntersetzung derselben erleiden (§§. 12. 26. 34. 42. bis 44.), hat die Direktion ein besonderes Verzeichniß, oder ein Attest, daß Zu- und Abgang dieser Art nicht stattgefunden haben, zum Rechnungsbelage auszufertigen;
- c) etwanige außerordentliche Einnahmen müssen durch besondere Vereinnahmungsorders der Direktion justificirt werden;
- d) wenn wider Erwarten Beiträge im Rückstande bleiben, so sind solche Reste durch besondere Atteste und, wenn sie gar unheilbringlich werden sollten, durch besondere von der Direktion ertheilte Niederschlagungsorders nachzuweisen.
- b) od tych uczestników, którzy w biegu roku składki karne opłacać mają albo wstępują, lub swoje sumy zabezpieczenia podwyższyc każą, albo którym takowe się zniżają (§§. 12. 26. 34. 42. aż do 44.) dyrekcyja powinna osobny spis lub atest do dowodu rachunkowego wygotować, że dochód i rozchód tego rodzaju nie miał miejsca;
- c) jakiekolwiek nadzwyczajne dochody muszą przez osobne rozkazy dochodowe dyrekcyi być justyfikowane;
- d) jeżeli mimo spodziewania składki w zaległości pozostają, takie reszty przez osobne atesta, a gdyby się stać miały całkowicie nie do ściągnięcia, przez osobne ze strony dyrekcyi udzielane rozporządzenia umorzenia udowodnione być muszą.

§. 127.

Bei der Ausgabe ist die Hauptpost: „an bezahlten Brandvergütungsgeldern“, sowie jede andere nicht feststehende Ausgabe an Prämien, Gebühren u. durch förmlich ausgefertigte Festsetzungsdekrete und resp. Zahlungsborders der Direktion, ingleichen durch gehörige Quittungen der Empfänger zu justificiren.

Die feststehenden Verwaltungsausgaben, als Gehälter und dergleichen, werden durch die gehörig genehmigten Etats und durch kassenmäßige Quittungen justificirt.

§. 128.

Andere Generalkosten, dergleichen z. B. bei den Schadenaufnahmen, bei den stattfindenden Revisionen und ähnlichen Gelegenheiten vorfallen, oder auch auf Prämien und dergleichen verwendet werden, sind gleichfalls durch förmlich ausgefertigte Festsetzungsdekrete oder Zahlungsborders der

§. 127.

Przy wydatkach główna suma: »zapłaconych pieniędzy na bonifikację szkód«, jako też każdy inny nie stały wydatek premii, należytości i t. d. przez formalnie wystawione dekreta ustanawiające i resp. rozkazy do zapłacenia dyrekcyi, niemniej przez należyte kwity pobierających udowodnioną być musi.

Stałe wydatki administracyjne, jako to salarye i inne tym podobne przez należycie potwierdzone etaty i przez kasowe kwity się udowadniają.

§. 128.

Inne koszta generalne, jakiekolwiek np. przy spisaniach szkód, przy rewizjach i tym podobnych okazyach zachodzą, albo też na premie i tym podobnie obrócone zostaną, również przez formalnie wystawione rozporządzenia ustanawiające albo rozkazy zapłaty dy-

Direktion nebst kassenmäßigen Quittungen der Empfänger zu belegen.

Es gilt hierbei nächst den Bestimmungen der §§. 110. 111. als Regel, daß Staats- oder Kommunal-Beamte, soweit sie nicht unentgeltlich zu fungiren und zu reisen verpflichtet sind, Handwerksmeister u. s. w., an Diäten, Versäumnis- und Zehrungskosten, Reisegeldern u. s. w. nach eben denjenigen Sätzen remunerirt werden, die ihnen bei ähnlichen Geschäften für öffentliche Rechnung aus Staatskassen zukommen würden.

Zu etwanigen außerordentlichen Ausgaben, welche sich auf das gegenwärtige Reglement nicht gründen, muß die Zustimmung der Repräsentanten des bezüglichen Regierungsbezirks und die Genehmigung des Oberpräsidenten eingeholt werden.

§. 129.

Um die künftige Uebersicht aller das Feuer- sozietätswesen betreffenden Data zu erleichtern, müssen alle Jahresrechnungen nach folgender Form angelegt werden:

- 1) bei der Einnahme sind die Beiträge, in dem ersten Titel für jede Klasse abgesondert, mit Angabe der Generalsumme der Versicherungskapitalien der betreffenden Klasse und des für die Abtheilung reglementsmäßig stattfindenden Prozentsatzes, nach den Unterabtheilungen: ordentliche und außerordentliche Beiträge, in Rechnung zu stellen, wogegen die Fundationsbeiträge in dem zweiten Titel ohne Unterscheidungen in folle verrechnet werden können;
- 2) bei der Ausgabe muß in dem ersten Ausgabetitel: „an bezahlten Brandvergütungsgeldern“ jeder einzelne Brandunfall namentlich aufgeführt und in besonderen Kolonnen vorn die Versicherungssumme des Gebäudes nachgewiesen, die Beitragsklasse, zu welcher es gehört, bezeichnet und die Summe der stattgefundenen Beschädigungen vermerkt werden.

rekcyi wraz z kasowemi kwitami pobierających udowodnione być mają.

Obok postanowieniom §§. 110. 111. uważa się tu za prawidło, że urzędnicy krajowi lub komunalni, o ile do bezpłatnych funkcyi i do podróz nie są obowiązani, majstrowie rzemieślniczy i t. d. te same dyety, koszta zmudy i żywności, podróży i t. d. jako remunerye pobierają, któreby im przy podobnych zatrudnieniach na publiczny rachunek z kas rządowych służyły.

Do jakichkolwiek nadzwyczajnych wydatków, które się do niniejszego regulaminu nie stosują, przyzwolenie reprezentantów dotyczącego obwodu regencyjnego i potwierdzenie naczelnego prezesa zasięgniętem być musi.

§. 129.

Aby przyszły przegląd wszelkich szczegółów dotyczących się spraw towarzystwa ogniowego ułatwić, wszystkie rachunki roczne w następującej formie założone być muszą:

- 1) przy dochodzie składki w pierwszym tytule za każdą klasę z osobna, z podaniem sumy ogółowej kapitałów asekuracyjnych dotyczącej klasy i pozycyi procentowej dla oddziału według regulaminu miejsce mający, wedle oddziałów niższych: zwykajne i nadzwyczajne składki na rachunek stawione być mają, gdy zaś składki fundacyjne w drugim tytule bez różnic in folle porachowane być mogą;
- 2) przy rozchodzie musi w pierwszym tytule rozchodowym: »zapłaconych pieniędzy na bonifikacye pożarów« każdy osobny przypadek pożaru mianowicie być zapisany i w osobnych kolumnach, w których suma zabezpieczenia budynku udowodniona, klasa składkowa, do której takowy należy wymieniona i suma wynikłych szkód być zakonotowaną.

§. 130.

Der Feuersozietäts-Fonds wird bei den gewöhnlichen monatlichen und den sonst stattfindenden extraordinären Revisionen der Regierungshauptkassen durch die Kassenrevisions-Kommission mit-revidirt.

§. 130.

Fundusz towarzystwa ogniowego przy zwy-
czajnych miesięcznych i innych następujących
nadzwyczajnych rewizjach głównych kas re-
gencyjnych przez kasową komisję rewizyjną
spółrewidowanym zostanie.

XIII. Verfahren in Refurs- und Streit-
fällen.

XIII. Postępowanie w przypadkach re-
kursowych i spornych.

§. 131.

Beschwerden über das Verfahren der Bezirks-
kommissarien und Ortsbehörden oder Anfragen der
lehteren sind zunächst bei der Direktion, in höherer
Instanz aber bei dem Oberpräsidenten der Pro-
vinz anzubringen.

§. 131.

Zażalenia względem postępowania komisa-
rzy obwodowych i władz miejscowych, lub
zapytania tych ostatnich najprzód u dyrekcyi,
we wyższej instancyi zaś u naczelnego prezesa
prowincyi zanesione być mają.

§. 132.

Die Beschwerden, welche über die Direktion
anzubringen, und die Anfragen, welche von leht-
erer zu machen sein möchten, gelangen gleichfalls
an den Oberpräsidenten und in lehter Instanz an
den Minister des Innern.

§. 132.

Zażalenia, któreby przeciw dyrekcyi zanie-
sione i zapytania, któreby przez ostatnią czy-
nione być miały, idą również do naczelnego
prezesa a w ostatniej instancyi do Ministra
spraw wewnętrznych.

§. 133.

Für die Streitigkeiten, welche über die gegen-
seitigen Rechte und Verbindlichkeiten zwischen der
Sozietät und einem oder mehreren Assoziirten ent-
stehen, verbleibt es bei dem ordentlichen Wege
Rechtens, wenn der Streit sich auf die Frage be-
zieht, ob der (angeblich) Assoziirte rücksichtlich
eines ihn betreffenden Brandschadens überhaupt
als zur Sozietät gehörig zu betrachten, oder aber
ihm überhaupt eine Brandschadenvergütung zu
versagen sei oder nicht.

§. 133.

Dla sporów, które względem wzajemnych
praw i obowiązków między towarzystwem i je-
dnym lub kilkoma stowarzyszonymi powstają,
pozostaje się przy zwyczajnej drodze prawa,
jeżeli spór się odnosi na kwestyę, czy (do-
mniemany) stowarzyszony ze względu na do-
tyczącą szkodę pożarową w ogóle jako nale-
żący do towarzystwa ma być uważany, albo
mu zaś w ogóle bonifikacya szkody pożarowej
ma być odmówioną, czy nie.

Auch soll es dem Brandbeschädigten verstattet sein, wenn er im Falle des §. 24. einen geringeren als den Betrag des versicherten Werthes der abgebrannten Baulichkeit als Brandschadenvergütung erhalten hat, gegen die Direktion im Wege des Prozesses auf Zahlung der vollen Brandschadenvergütung zu klagen.

§. 134.

Für alle übrigen Streitfälle außer den vorstehend bezeichneten, namentlich bei Streitigkeiten über die Aufnahme der Taxen oder der Brandschäden, über den Betrag der Feuervergütungsgelder, über die Zahlungsmodalitäten, über zu bezahlende Kosten und dergleichen findet hingegen der ordentliche Rechtsweg nicht statt, sondern es steht dem theilhaftigen Interessenten, welcher sich bei der Festsetzung der Direktion nicht beruhigen will, nur der Weg des Rekurses an die in §. 131. bezeichneten Staatsbehörden zu.

§. 135.

Jeder angestellte Baubeamte ist schuldig, innerhalb seines Geschäftskreises den etwaigen Anforderungen der Direktion zu Tax- oder Brandschadenaufnahmen zu genügen.

Sind dabei Reisen nöthig, so bezieht der Beamte die reglementsmäßigen Diäten und Fuhrkosten, wie solche der Staat vergütet, in seinem Wohnorte aber nur die Diäten seines Grades.

§. 136.

Jede öffentliche Behörde ist verpflichtet, der Feuersozietäts-Direktion jede von derselben erbetene und zu ihrem (der requirirten Behörde) Geschäftskreise gehörige Auskunft, soweit nicht besondere gesetzliche Bedenken entgegenstehen, zu erteilen.

Uszkodzonemu przez pożar również ma być dozwoloném, jeżeli w przypadku §. 24. mniejszą jak sumę zabezpieczonej wartości spalonego budynku jako bonifikację szkody pożarowej otrzymał, przeciwko dyrekcyi w drodze procesowej o zapłatę pełnej bonifikacji szkody pożarowej skarżyć.

§. 134.

Dla wszelkich innych sporów prócz powyżej wymienionych, przy sporach względem spisania tax albo szkód pożarowych, względem sum bonifikacyjnych pożarowych, względem sposobów zapłaty, względem kosztów zapłacić się mających i tym podobnych zwyczajna droga prawa zaś nie ma miejsca, lecz służy interesantowi, który się przy decyzji dyrekcyi nie chce uspokoić, tylko droga rekursu do władz Rządowych w §. 131. wymienionych.

§. 135.

Każdy umieszczony urzędnik budowniczy jest winien wśród swego obwodu procederowego, jakimkolwiek wymaganiom dyrekcyi względem przyjęcia tax albo szkód pożarowych zadosyć uczynić.

Jeżeli na to podróże są potrzebne, natenczas urzędnik pobiera regulaminowe diety i kosztą podróży jak Rząd takowe bonifikuje, w swoim miejscu zamieszkania zaś tylko diety swego stopnia.

§. 136.

Każda publiczna władza jest obowiązana, dyrekcyi towarzystwa ogniowego każdą przez nią uproszoną i do jej (rekwirowanej władzy) okresu czynności należącą odpowiedź udzielać, o ile osobne prawne wątpliwości temu nie są przeciwnie.

XIV. Prämien, welche die Sozietät gewährt.

§. 137.

Für vorzügliche Auszeichnung bei dem Löschen eines die Sozietät betreffenden Brandes gewährt dieselbe nach freiem Ermessen der Direktion eine Prämie von fünf bis zwanzig Thalern und für die Entdeckung einer Brandstiftung, wenn gegen den Angeklagten ein Strafurtheil ergangen ist, eine Prämie bis zu der Höhe von Einhundert Thalern.

XIV. Premie, które towarzystwo dozwoli.

§. 137.

Za odznaczające się usiłowanie przy gaszeniu pożaru towarzystwo interesującego, takowe według wolnego zdania dyrekcyi udziela premię od pięciu aż do dwudziestu talarów i za odkrycie spowodowanego pożaru, skoro przeciw oskarżonemu wyrok kary jest wydany, premię aż do wysokości stu talarów.

XV. Anfang der Gültigkeit dieses Reglements.

§. 138.

Das gegenwärtige revidirte Reglement tritt mit dem 1. Januar 1861. in Gültigkeit.

Gegeben Berlin, den 18. November 1860.

**(L. S.) Wilhelm, Prinz von Preußen,
Regent.**

v. Patow. Gr. v. Schwerin.

XV. Zaczęcie ważności niniejszego regulaminu.

§. 138.

Niniejszy rewidowany regulamin z dniem 1. Stycznia 1861. w moc wstępuje.

Dan w Berlinie, dnia 18. Listopada 1860.

**(L. S.) Wilhelm, Xiążę Pruski,
Regent.**

Patow. Hr. Schwerin.

Feuersozietäts - Kataster

für

das

im

landrätthlichen Kreise
Kirchspiel

pro

Gefertigt und eingesendet unter Versicherung
der Richtigkeit von dem

Ortsvorstande. Besitzer. Bezirks-Kommissarius.

versicherten Gebäude.

[illegible]

Daß vorstehende Beschreibung der Gebäude von den Besitzern derselben eigenhändig vollzogen ist, und daß solche nichts enthält, was mir nach eigener Berücksichtigung als wahrheitswidrig bekannt wäre, auch die in der letzten Kolonne begehrten Versicherungssummen den muthmaasslichen Werth der Gebäude nach den im §. 20. des Reglements aufgestellten Begriffen nicht übersteigen, wird hiermit pflichtmässig bescheinigt.

..... den ..^{ten} ..... 18..

Kirchspiels = Kommissarius.

Vorstehendes Kataster wird auf den ..... Versicherungs-
Betrag von .....
mit dem Bemerken hierdurch bestätigt, daß die ..... schreibung desselben in dem
Lagerbuche des Kirchspiels ..... № ..... laufende № .....
erfolgt ist.

..... den ..^{ten} ..... 18..

Ostpreussische Feuersozietäts = Direktion.

Feuersozietäts - Lagerbuch

des

Kirchspiels Neukirch Kreises Heinrichswalde.

[illegible]

Kataster towarzystwa ogniowego

dla

w radzco-ziemiańskim powiecie

parafii

pro

Ułożony i nadesłany pod zaręczeniem
rzetelności przez

Przełożęństwo miejscowe. Posiedzicieli.
Komisarza obwodowego.

O z n a c z e n i e b u

dynków zabezpieczonych.

[illegible]

Że powyższy opis budynków przez posiedzicieli takowych własnoręcznie jest podpisany, i że takowy nic nie zawiera, co mi po własném oględowaniu za przeciwnie prawdzie było znajomém, że również żądane w ostatniej kolumnie sumy zabezpieczenia spodziewaną wartość budynków według prawideł w §. 20. regulaminu wystawionych nie przechodzą, niniejszém sumiennie się poświadczam.

..... dnia ..^{go} ..... 18..

Komisarz parafialny.

Powyższy kataster na ..... sumy zabezpieczenia
w ilości .....
.....
z tém nadmienieniem niniejszém się potwierdza, iż .....pisanie takowego
w księdze gruntowej parafii №..... № bieżący ..... nastąpiło.

..... dnia ..^{go} ..... 18..

Dyrekcya Wschodnio-Pruskiego towarzystwa ogniowego.

Xiega gruntowa towarzystwa ogniowego
parafii Neukirch, powiatu Heinrichswalde.

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Redigirt im Bureau des Staats=Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der königlichen Geheimen Ober=Hofbuchdruckerei
(R. Decker).

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiej Tajnej Nadwornej drukarni
(R. Decker).